

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 18.

bb 1. télen sem lesz fennakadás a főváros vízellátásában

i don zs bh la

1972. október 18.

a korábbi esztendőben télen gyakran akadozott a főváros vízellátása, s budapest magasabban fekvő városrészeinek házaiban időnként „kiszáradtak”, a vízcsapok milyen lesz a főváros vízellátása a téli hónapokban? - ezt kérdezte zalán bélától a fővárosi vízművek főmérnökétől gordon judit, az mti munkatársa.

- a lakosság folyamatos, jó vízzel való ellátása télen valóban sokszor még nagyobb erőfeszítéseket igényel, mint nyáron, a csúcsfogyasztások idején. ennek legfőbb oka, hogy duna-menti víznyerőtelepeink vízhozama a hideg miatt mintegy 40-50 százalékkal csökken. tetézi gondjainkat, hogy az idén rendkívül kevés csapadék hullott, s az előrejelzések szerint nem számíthatunk esőben bővelkedő időjárásra. ennek ellenére a napi 750 ezer köbméter vízmennyiséget folyamatosan tudjuk szállítani. meg kell jegyezni, hogy a duna vízszintje alig több mint egy méter. október eddig eltelt napjaiban a lánchídi mérce csaknem fél méterrel mutatott alacsonyabb vízállást, mint tavaly ilyenkor.

/folyt. köv./

- 1 -

MA

zbb 1. /télen sem lesz... folyt./ bh

- a téli időszakra - folytatta a főmérnök - felkészültünk. a zavartalan vízszolgáltatás érdekében valamennyi termelő berendezésünket csatasorba állítjuk. már üzembehelyeztük tartálék-gépeinket, s a gyógyfürdők felesleges jó minőségű vizét is „átcsapoltuk”, vezeték-rendszerünkbe. a lakosság vizellátását javítja majd a tótfalu i. vízműnél épülő vezeték-hálózatunk.

- természetesen nemcsak az új víznyerő területeket kapcsoljuk be a folyamatos vízszolgáltatásba, hanem meglévő gépeinket, berendezéseinket is téliesítjük, a télen egyébként megközelíthetetlen vagy nehezen megközelíthető gépházakhoz már most szállítjuk az üzemeltetéshez szükséges tüzelőanyagot, olajkészletet, összes berendezésünket felülvizsgáljuk, s az ugynevezett műtárgyakat - ilyenek például a zsilip-rendszerek - rendbehozzuk, felkészültünk az esetleges jégzajlásra is. embereink jelenleg a nagyfeszítési vízműnél dolgoznak: felújítják az ugynevezett geréb-rendszert, a szűrő-zsilipeket, amelyek a felszíni vízműnél feltorlódnak jégtáblákat fogják fel.

- rendkívül fontos feladatunk a csőhálózat és szerelvényeinek előkészítése is. minden esztendőben komoly problémát jelent a dunai hidakon átmenő csővezetékek fagyvédelme, azaz jéglerakódás esetén a víz áramlási sebességének a biztosítása. csőhálózatunk nyomvonalában - a kijelölt szakaszon - fagyolvasztó berendezésekkel óvjuk vezetékeinket, gépjárműveinket ugyancsak rendbehozzuk, a lakókocsikat pedig téliesítjük, hogy szerelődik a hidegben is megfelelő körülmények között dolgozhassanak. munkásainkat téli ruhákkal, védőöltözetekkel látjuk el./mti/

--

bb 2. 650 éves ezüstkincsek krónikája

vid ká bh ngy

1972. október 18.

a bajai tüzér István múzeumban befejeződött az évekkel ezelőtt előkerült nemes kelebíai ezüstkincs-lelet tudományos feldolgozása. a kincsek - ezüst karperecek, fülbevalók, pitykegombok, levélalakú nagy ezüstlemezek, férfi női gyűrűk, s más ékszerek - az 1320-as években készültek. a későbbi nagyírú garai-család viselte, amely dalmát tengerparti várába befogadta a magyar trónért vetélkedő első anjou-királyt, Károly róbertet. az egyik ezüstlemezen latin kövfelirat közli: pál bán feleségének ékszerét. a mintegy 650 éves kelebíai ezüstkincsek érdekes krónikáját kőhegyi Mihály bajai régész írta meg, s a szegedi tudományegyetem évkönyve tette közzé. /mti/

--

- 2 -

bb.3. végrehajtás utján az állami oktatásról szóló párthatározat -tananyagcsökkentés, érettségi

i szö/gk/ok hi la

1972. október 18.

az állami oktatás továbbfejlesztéséről hozott párthatározat nyomán a művelődésügyi minisztérium szakemberek bevonásával hozzáfogott a feladatok végrehajtásához. a várható legfontosabb intézkedésekről - köztük a tanulók túlterhelésének csökkentéséről, az érettségi vizsga korszerűsítéséről - tájékoztatták a minisztérium közoktatáspolitikai főosztályán szöke sándort az mti munkatársát.

a határozat a feladatok két nagy szakaszáról beszél: egyrészt a jelenlegi iskolai munka javításáról, másrészt a későbbifeladatok előkészítéséről, az iskolarendszer távlati korszerűsítésének megalapozásáról. a minisztériumban a közeljövőben hozzáfognak a távolabbi feladatok előkészítéséhez is, most azonban elsősorban a közelebbi teendőkkkel - tehát a következő néhány évben megvalósíthatókkal - foglalkoznak, köztük számos olyan intézkedéssel, amely még ebben a tanévben érvénybe lép.

napirenden van például a tanulók túlterhelésének csökkentése, valamint az érettségi vizsgák és a felvételik közelítése. a központi bizottság határozatának megfelelően napirendre került a tanulók munkájának értékelése, az osztályozás. az általános iskolai munka javítása kiemelt feladat, az erre vonatkozó kormányelőterjesztésen már dolgoznak. foglalkoznak a szakközépiskolák továbbfejlesztésével, hozzákezdtek a gimnáziumi fakultatív tantárgyi rendszer kimunkálásához. készül az iskolaigazgatók öt évre szóló megbízatásának terve, javaslatot dolgoznak ki a pedagógiai kutatások és kísérletek országos összehangolására. változatlanul feladat az iskolai felügyelet és ügyvitel ésszerűsítése, valamint az iskolai demokratizmus fejlesztése. annak részeként az idei tanév programjában szerepel a tanulói ifjúság és az ifjúsági szervezetek helyzetének vizsgálata, a tanulói jogok és köteleességek harmonikus továbbfejlesztése.

a határozat nagy súlyt helyez a túlterhelés csökkentésére. a minisztérium iskolai főosztályai utasítást kaptak: dolgozzák ki a tananyag-csökkentő javaslatokat, használják fel e munkában a pedagógusok észrevételeit, vitassák meg a tervezetet tudományos és szakmai körökben, gondoskodjanak a csökkentés 1973 szeptember 1-évi történő bevezetéséről. legkésőbb augusztus 20-ig a pedagógusok kézbesítik a tananyagcsökkentő utasításokat tartalmazó füzeteket. a csökkentés egyaránt vonatkozik a tantervekre és a tankönyvekre a heti kötelező órák számára, esetleg némely tantárgy elhagyására vagy fakultatívvá tételére. különös figyelmet fordítanak az ismétlések, átfedések megszüntetésére. minden csökkentésnél ügyelnek a más tantárgyakkal való kapcsolatokra, valamint a tárgyakra az általános iskolától a középiskolákig terjedő egészére. ilyen összefüggésekben szemlélve a csökkentést, előfordulhat, hogy bizonyos tantárgyak óraszámát nem mérséklük, hanem éppen növeljük. a heti órák mennyiségét azonban mindenképpen maximálják.

/folyt.köv./

- 3 -

MTI

bb.3./végrehajítás útján ...folyt./ok

az utasítás várhatóan tantárgyanként különbözni fog: bizonyos tárgyak esetében pontosan megállapítják, meghatározzák, hogy milyen tananyag-részeket kell elhagyni, más tárgyakban csupán javaslatokat adnak a tanároknak, akik maguk döntenek - mégpedig tanítványaik ismeretében - hogy melyik változatot alkalmazzák.

a múlt tanévben csökkentették az általános iskolák első osztályában kapott elégtelen osztályisméltésre utasító hatását. jók a tapasztalatok erről az intézkedésről, a pedagógusok és a szülők várják a folytatást. az idén néhány, mintegy jelentkező általános iskola első osztályában próbaképpen teljesen megszüntetik az évis-méltést, majd a jövő tanévtől kezdve - természetesen a szükséges elemzések után - általánossá teszik ezt a gyakorlatot. ez nem jelenti azt, hogy a tanulók nem kapnak osztályzatot, beleértve akár az elégtelen is, hiszen nagyon fontos az önellenőrzés, valamint az, hogy a diákok így is ösztönzést kapjanak a szorgalmas tanulásra. az új eljárás egyébként mindenképpen megkívánja, hogy még szorosabb kapcsolatok alakuljanak a család és az iskola között, s még rendszerebben tájékoztassák a különböző megbeszéléseken és az ellenőrzők felhasználásával a szülőket a gyerekek szorgalmáról és előmeneteléről. az átlagos osztályzatot még az idén eltörlik az általános és a középiskolában. a jövőben az általános iskolák ötödik osztályában, valamint a többi osztályban a belépő új tantárgyakban a tanulók félévkor nem kapnak osztályzatot.

fontos és sürgős feladat az érettségi és az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgák egymáshoz való közelítése is. ennek keretében csökkenteni kívánják az érettségi tárgyak számát, továbbá az érettségi anyagát. arra törekszenek, hogy ne a négy esztendő teljes ismeretanyagából kelljen a diákoknak vizsgát tenniük, hanem a tananyag kiemelt, fontos fejezeteiből. a szakemberek körében egyetértés van abban is, hogy eltöröljék az érettségi vizsgátlagát. sokan támogatják azt az elképzelést, hogy az érettségi írásbeli dolgozatot úgy tekintsék, mint egyetemi felvételi munkát is. az érettségit a jövőben nem kívánják beszámítani a felvételi pontszámokba, helyette - ez a terv - a felvételi tárgyakból a második, harmadik és negyedik évben elért középiskolai eredményeket veszik figyelembe. ezzel is arra akarják ösztönözni a diákokat, hogy az érettségi átlagért folytatott küzdelem helyett általában a tisztességes tanulásra, kivált pedig azokra tantárgyakra fordítsák figyelmüket, energiájukat, amelyeket a későbbiek során hasznosítani tudnak./mti/

...-

- 4 -

bb.4. szakmunkástanulók a magánkisiparban

1 ol/pá/ok La

1972. október 18.

a kisiparosok ez évben 3215 szakmunkástanuló képzését vállalták. ezen a létszámon belül 287 a középiskolát végzett fiatal, és 1046 - a létszám 32,5 százaléka - leány. az érdeklődés az idén messzemenően meghaladta a lehetőségeket, ugyanis többszáz kisiparos a szakmunkásképzésre jelentkező fiatalok alacsony száma miatt nem jutott tanulóhoz.

egyébként már megkezdődött a jövő évi felvételi igények felmérése is: a kisiparosoknak október 25-ig kell jelenteniük az irányu igényeiket a kiosz illetékes szervezeteinél./mti/

...-

bb.5. petőfi emlékszoba és emlékmúzeum ostffyasszonyfán

vid/ká/ok hgy

1972. október 18.

petőfi sándor születésének 150. évfordulója alkalmából a vas megyei ostffyasszonyfán ahol a költő 1839-ben egy nyári szünidőt töltött, emlékszobát és emlékmúzeumot avatnak. a múzeum anyaga szinte napról napra gyarapszik. a helyi emlékbizottság számos olyan közéleti személyiséget, irodalmárt, képzőművészt kért fel szerte az országban és a határainkon túl is, akit valamilyen szál fűz a kemenesaljához, hogy segítse még teljesebbé tenni a kiállítandó anyagot, a felkérésre három képet festett koperniszky istván a rába-partról és a petőfi házról, portrét készített nagy istván és több illusztrációt szatmáry géza. Antal Károly munkácsy-dijas szobrász ostffyasszonyfai diófából faragja ki a petőfi alakját az emlékszoba részére.

a költő születésének évfordulójával kapcsolatos ünnepségsorozatot 1973 májusában tartják ostffyasszonyfán, és ekkor avatják az emlékszobát is./mti/

...-

bb.7. pecsétnyomó 1638-ból

vid/ká/ok hgy

1972. október 18.

a hajdu városok történetére utaló igen értékes lelettel gazdagodott a debreceni déri múzeum. karacs jános a vámospércsi nagyközségi tanács elnöke és pataki sándor általános iskolai igazgató a község határában talált négy különböző koru pecsétnyomót ajándékozott a múzeumnak. a négy muzeális tárgy közül az egyik kigasló értéket képvisel. vámospércs hajduváros 1638-ból származó minden bizonnyal első-pecsétnyomója./mti/

NA

-5-

bb.6. több mint 100 ezer néző a budapesti művészeti hetek eseményeit, gyorsmérleg a seregszemle félidejéről

1 nn/fk/zs/ok la

1972. október 18.

- október közepéig több mint 100 ezren vettek részt a budapesti művészeti hetek különböző kulturális rendezvényein, a koncerteken, filmbemutatókon, színházi előadásokon, kiállításokon - nyilatkozta Fodor Lajos, a budapesti művészeti hetek igazgatója az mti munkatársának - bár az őszi seregszemle még számos kiemelkedő programot tartogat, mint a bécsi filharmonikusok, a royal shakespeare company, a vidéki színházak vendégjátéka - máris elmondhatjuk: az idei művészeti hetek az eddigi legsikeresebbnek ígérkeznek. félidőig 19 szimfónikus esemény, koncert zajlott le több, mint 20 ezer főnyi közönség előtt. az már bizonyos, az eddigi legnagyobb elismerést a moszkvai rádió és televízió szimfónikus zenekara, a szófiai filharmonikusok valamint a ferencsik jános által dirigált két kodály-est aratta, illetve andré watts szóló-estje. nagy érdeklődés kísérte a fővárosi operettszínházban megrendezett folklór fesztivált is, amelynek során 22 magyar népzenei együttes/11 hivatalos és 11 műkedvelő csoport/ adott ízelítőt tudásából a komi álami népi együttes, az „aucaman”, chilei népi együttes és az indiai együttes oldalán. a szereplők száma itt meghaladta az 1500-at. egyéni színpoltot képviselt a hagyományörző falusi együttesek bemutatkozása október 1-én. a folklór héten csaknem 9 ezer néző foglalt helyet a fővárosi operettszínház széksoráiban.

- a színházi események közül mintegy 2 500 főnyi közönséget vonzott a belgrádi atelje 212 és a prágai divadlo na vinohrady színház összesen öt produkciója: tizezren váltottak jegyet a vigszínház mai magyar drámaciklusához és a thália színház néphagyomány a thália színházban sorozatához. mind a három este zsufolt házak előtt szerepelt a pécsi balett. különösen modern produkcióikat - sztravinszkij tavaszünnepe-ét és bartók-baletteket fogadta lelekesedés.

- a budapesti művészeti hetek „félidejéig”, nyolc kiállítás nyit meg. közülük főleg bernánt, aurél tárlata és a kodály emlékkiállítás tett nagy visszhangot, ezeket az első napokban több mint tizezren tekintették meg.

- az ünnepi filmbemutatók is széleskörű tetszéssel találkoztak, hiszen mintegy ötzeren váltottak jegyek a hetedik művészet új premierjeire. több millióan követték figyelemmel ugyanakkor a rádió és a televízió ünnepi bemutatóit is.

- jelentős az idegenforgalmi érdeklődés az idei fővárosi kulturális seregszemle iránt. több mint nyolc országból látogattak hozzánk ismerkedés, tapasztalat-csere céljából tekintélyes külföldi fesztiválok szervezői és többszáz turista utazik hozzánk egy-egy érdekes produkció megtekintésére.

- a budapesti művészeti hetek igazgatóságán nemrég több külföldi együttest tüntettek ki a fesztivál emléklakettjével. eddig többek között a moszkvai rádió és televízió szimfónikus zenekara, a szófiai filharmonikusok, az indiai művészegyüttes eredményes munkáját jutalmazták ezzel az elismeréssel./mti/

- 6 -

bb 8. kötelező a súlyhiányos szifonpatronok cseréje

1 kf tm bh hgy

1972. október 18.

az utóbbi időben megsaporodtak a panaszok az autoszifon patronokra, mert az eredeti zárás mellett is gyakran súlyhiányosak és így a patronban lévő széndioxid nem elegendő a szódavíz, vagy a tejszínhab elkészítéséhez. a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályán elmondották, hogy a fogyasztói érdekvédelemmel kapcsolatos rendelkezés előírja a felhasználatlan súlyhiányos patronok kötelező, díjtalan cseréjét, amelyre egyébként a patronos dobozokon levő felirat is figyelmeztet. annak ellenére, hogy a hiányt a szénsavtermelő vállalat minden esetben elismeri, - s a nagykereskedelmen keresztül a hiányos patronokat visszaveszi, kicseréli, - egyes boltokban vonakodnak a cserétől.

a kedvezőtlen tapasztalatok nyomán, a fogyasztói érdekvédelemre tekintettel a minisztérium felhívta az érdekelt kereskedelmi vállalatok figyelmét a rendelkezésre, hogy minden körülményeskedés nélkül cseréljék ki a felszuratlan, súlyhiányos patronokat. /mti/

-.-

bb 9. „ az első 100 év „ - a rádió köszönti a centenáriumát ünneplő fővárost

1 nn fk hi bh la

1972. október 18.

vasárnaptól tíz héten át „ az első száz év „ címmel zenés dokumentum-játék sorozat köszönti a rádióban budapest születésének 100. évfordulóját. az új, egyenként negyven perces adásból álló folytatásos programot rapcsányi lászló és boros jános készíti - mondotta petur istván, a rádió szórakoztató rovatának vezetője az mti munkatársának. a produkció nem történeti jellegű összeállítás, sokkal inkább szórakoztató felidézése a kor atmoszférájának, különféle szemszögekből, és természetesen nem kutatói igénnyel. az egyes részek vissza-visszatérő főhőse a képzeletbeli pesti polgár, azaz darvas iván, aki visszalátogat a múltba, megkeresi, feltárja egy-egy évtized jellegzetes, sajátos momentumait és - ez sem mellékes - időnként a máig vezeti a szálakat, a játék azonban nem csak a fantázia szülötte, elemei korántsem kitaláltak: valódi történetekre, anekdotákra, eredeti dokumentumokra épül.

/folyt. köv./

- 7 -

b 9. ,, az első 100 év,,, ... folyt./ bh

- valamennyi folytatás kiindulópontja a szilveszter. innen tekintünk vissza az előző tíz év fontosabb, és kevésbé fontos pillanataira. a szerzők elsősorban korabeli újságcikkek zenei, színházi bemutatók, viccek, dalok felhasználásával tárják fel a főváros történelmének egy-egy fejezetét. a bozó lászló által rendezett játék elsősorban szórakoztató jellegű, anélkül, hogy megismertetné a történelmet. igyekeznek előbányászni a legvéresebb korok tragédiájából is a fellelhető humort, előmutatni a mindent túlélő optimizmust, budapest minden bajt, bánatot túlélő élet-szeretétét.

- már az első adás is olyan sokatmondó apróságokról informál élcelődő, humoros formában, mint az, hogy milyen botrányok törttek ki hajdanán a képviselőházban, hogyan alakul ,, a légszusz-vezetéképítés,, a fővárosban, hogyan folyik a zátonyos dunapart feltöltése, -az országház építése: arról tudósít, hogy az 1870-es években a főváros lakosságának mintegy 80 százaléka írástudatlan volt, sőt arról is értesül a hallgató, hogy a pesti színpadokon ekkor tűnt fel egy bizonyos blaha lujza nevű új tehetség.

- a tervek szerint januártól folytatjuk az új sorozatot. ez-uttal ,, az emlékek útján,, címmel a szórakozó budapest elmúlt évszázadáról kívánnak szólni sok élccel, tréfával, zenével. a műsor szerkesztője kaposy miklós lesz, a rendező marton frigyos, szilágyi jános pedig a riportter./mti/

..-

bb 10. ,, vizsgáztak,, a lipicai csikók

vid ká bh hgy

1972. október 18.

a bükk-fennsík, származás helyének, a jugoszláviai lipicának megfelelő természetes környezetben nevelik a tisztavérű lipicai csikókat. a legjobbak a szilvásváradi ,, csikó-iskolába,, kerülnek. az idén tizenegy mén és tizenkét kancacsikót tanítottak be, s most lezajlott a ,, vizsga ,, is. a hathónapos betanítás alatt a csikókat kocsiba- és nyereg alá szoktatták. a vizsgán többek között öt kilométeres távon futtatták a fiatal lovakat, megfigyelték hogyan reagálnak az indításra, milyen erő kifejtéssel hajtják végre a feladatokat.

a legjobb eredményt produkált három éves csikókat az anyaménesbe sorolják be, hogy tulajdonságaikat az utódokra is átörökítsék, a többi eladásra kerül. a bükk-fennsík nevelt lipicai iránt mind nagyobb a külföldi kereslet. az utóbbi három évben huszonöt csikót exportáltak megközelítőleg tízmillió forint értékben./mti/

- 2 -

bb.11. könyvkulturánk külföldön, magyar tárlatok világszerte

i ro mm hi bh la

1972. október 18.

csaknem 80 kiállítást tervezett erre az évre a kultura külkereskedelmi vállalat. a könyveket és egyéb kulturális termékeket - hanglemezeket, tanszereket - bemutató tárlatok világszerte demonstrálják könyvkiadásunkat, amelynek idén külön hangsúlyt ad az unesco által meghirdetett nemzetközi könyvév. az év hátrálvó kiállításai is igen rangosak: tükröződik bennük a petőfi-évforduló jelentősége, s előtérbe kerülnek a budapest centenáriuma készült művészi albumok.

októberben részt veszünk a belgrádi nagy, hagyományos könyv vásáron. a szocialista országok e közös kiállításán nagyszámu magyar nyelvű könyvet szemléltetünk: mintegy félezer kötet reprezentálja kiadásunkat, s a belgrádi fórummal ápoltt kooperációt. az ugyan-csak októberben, szófiában rendezendő kiállításon számos nyugati cég is részt vesz, itt elsősorban a corvina és az akadémia kiadó idegennyelvű kötetei képviselik a hazai könyvkulturát.

teherán és buenos aires nagyszabásu önálló magyar kiállításain minden kulturális cikkünk szerepel: könyveket, folyóiratokat, hanglemezeket és iskolai szemléltető eszközöket állítunk ki. október 19-én speciális iskolai szemléltetőeszköz kiállítás nyílik bécsben a collegium hungaricum épületében. a korszerű oktatási eszközök cseréjében már hagyományos az osztrák-magyar együttműködés, a közeljövőben megnyíló kiállításon is a tanért vállalat legújabb cikkei szerepelnek.

teljes repertoárjával vonul fel a kultura külkereskedelmi vállalat a decemberi önálló magyar kiállításán havannában./mti/

..-

bb 12. gomba az üvegházakban

vid ká bh hgy

1972. október 18.

gombát természetesen a sárszentmihályi állami gazdaság üvegházainak egy részében. ötezer négyzetméternyi területen feketére festették az üvegfelületet, s az üvegház talaját sampinyonnal telepítették be. a szedést a napokban kezdték meg. eddig 740 kilogrammot szállítottak a megye üzleteibe. a tervek szerint az ötezer négyzetméterről 250 mázsa sampinyont takarítanak majd be./mti/

..-

- 9 -

bb 13. négyszázad résznyire csökken a térfogat - üzemanyagként rendkívüli sebességet produkál - a nemzetközi szakmai érdeklődés középpontjában - a cseppfolyós földgáz

i bé/pá/ny hgy

1972. október 18.

hazaérkezett washingtonból a nehézipari minisztérium delegációja, amely részt vett a nemzetközi gáz unio konferenciáján. megtekintették az egyesült államok több gázcseppfolyósító üzemét, tanulmányozták az ott alkalmazott technológiákat és az előadások révén betekintést nyertek a különböző országok kutatási eredményeibe. a tanácskozáson - amelyet rendkívüli nemzetközi szakmai érdeklődés kísért - 32 ország szakemberei vettek részt, s a fő téma a gáz cseppfolyósítása volt. dr. korányi györgy, a nehézipari minisztérium műszaki fejlesztési főosztályvezetője - aki résztvett a konferencián - tájékoztatta az mti munkatársát. elmondotta, hogy az utóbbi években Európában és Amerikában az energiagazdálkodás központi témája a földgáz cseppfolyósítása. az értékes energiahordozó minusz 60 Celsius fokon válik folyékonnyá, ugyanakkor négyszázad részre csökken a térfogata. így már jóval könnyebben tárolható és szállítható. nagy mennyiségben az algériai-európai, majd az algériai-amerikai földgáz szállításoknál alkalmazták ezt a módszert. óriási termosztartályokban, hajókon cseppfolyós állapotban juttatták el a földgázt az egyik kontinensről a másikra. több városban a csucsidőszakra az energiát cseppfolyós állapotban raktározzák el. a kisebb városokban egy-egy cseppfolyósító üzem a biztonságos el látásról gondoskodhat egész éven át. kiemelte, hogy mind nagyobb teret hódít a cseppfolyós földgáz mint üzemanyag is. egyes városokban az egész taxi-park ezzel üzemel. a magyar küldöttség tagjai a kongresszus kiállító termében láthatták azt a cseppfolyós földgázzal üzemelő kékláng elnevezésű autót, amely óránként 1050 kilométernyi sebességet ért el.

házánkban a kgst-n belüli együttműködés, valamint a hazai földgázmezők az ilyen jellegű szállításokat szükségtelemé teszik. a földgáz tárolásánál, készletezésénél azonban óriási jelentősége lenne a cseppfolyósítás alkalmazásának. ezzel a módszerrel feleslegessé tennék a hatalmas tárolóterek kialakítását, az új gázgyárak építését, hiszen a folyékony földgáz viszonylag kis helyen hosszú ideig tárolható. ezzel a kérdéssel a hazai műszaki fejlesztés is foglalkozik, s a következő öt éves terv elképzeléseiben már szerepel cseppfolyósító üzemek létrehozása is. az energiagazdálkodási intézetnél megkezdték a cseppfolyósítási koncepció kidolgozását./mti/

--

8.05/ny

Tó10³⁰

-10-

bb 15. növekszik a mezőgazdaság vegyianyag felhasználása

i jf/pá/ny hgy

1972. október 18.

idén a mezőgazdasági termelésben tovább nőtt a vegyianyagok szerepe: a gazdaságok 1972-ben a tavalyinál nagyobb anyagi eszközöket fordítanak műtrágyák és növényvédőszer vásárlására. az agrotröszt központi raktárai október közepén az elmúlt évben ilyenkor még rendelkezésre álló készletnek csupán egynegyedével rendelkeztek, ami azt bizonyítja, hogy a vegyianyagok a földbe kerültek, illetve utban vannak a gazdaságokba. nyoma sincs már annak a tartózkodásnak, amely az elmúlt év őszén a műtrágya piacot jellemezte, ellenkezőleg nagyon erős a készletek mozgása, a kereskedelmi forgalom.

a mezőgazdasági termelők az év eddig eltelt időszakában az elmúlt évinél kereken 300 ezer tonnával több műtrágyát vásároltak. legnagyobb mennyiséget nitrogén műtrágyából forgalmazták a vállalatok: a növények anyagcsere forgalmában nélkülözhetetlen nitrogén talajerő pótlóból 1.9 millió tonnát értékesített a kereskedelem. kereken egymillió tonna foszfortartalmu műtrágyát is eladtak, és mintegy 500 ezer tonna kálium műtrágya is vevőre talált. a komplex és kevert műtrágyákból 200 ezer tonna felett alakult az eddigi értékesítés, s így adódott, hogy a raktárakban lényegében elfekvő készlet az idei őszön nincs.

a nitrogén műtrágyákból bőszeges a kínálat, ellenben egész sor gazdaság kifogásolja, hogy nem tudott időben foszfortartalmu talajerő pótlót vásárolni, holott a növények számára optimális műtrágya adagolási arányt igyekeztek volna betartani. az agrotröszt vállalatai a nagyobb foszfor műtrágya kínálat elérésére anyagilag is ösztönözték a hazai gyárakat az ilyen vegyianyagok előállítására, a kínálat növekedett is, de egyelőre nem olyan mértékben, hogy minden igényt kielégíthettek volna. az elmúlt napokban nagyobb mennyiségű osztrák és egyiptomi vegyianyag szállítmány érkezett, s ezeket a tételeket nyomban továbbították a termelőknek.

igen nagy az érdeklődés a növényvédőszer iránt. a keresett peszticidekből eddig több mint 25 százalékkal volt nagyobb a forgalom mint az elmúlt év azonos időszakában. a termelők idén eddig több mint 1.8 milliárd forintért vásároltak ilyen készítményeket a különféle növényi betegségek, a gombakártételek megelőzésére, a különféle kártevők elpusztítására. az őszi vetésekhez elegendő csávázószert biztosítottak: a fertőtlenítő-anyag készlethez októberben további 50 tonnás pótszállítmány érkezett. megfelelő a kínálat a hungária és az L-2 talajfertőtlenítő szerekből is./mti/

8.15/ny

Tó10³⁰

--
-11-

bb 14. uj ,, köntöst,, kapott a szegedi tiszahid - villamos helyett autóbusz-közlekedés

vid/ká/ny La

1972. október 18.

uj ,, köntöst,, vagyis kockakő helyett aszfaltburkolatot kapott a szegedi tiszahid annak megfelelően, hogy a rajta lebonyolódó közlekedés jellege is megváltozott. korábban ugyanis villamos járt át a hidon ujszegedre, most csuklós autóbuszok közlekednek. az érdesített felületű aszfaltburkolat határidő előtt elkészült, s a nemzetközi átmenő forgalom szempontjából is jelentős hidon már zavartalan a közlekedés./mti/

bb 16. jubileumi óvoda épül szolnokon

vid/ká/ny hgy

1972. október 18.

szolnokon széleskörű társadalmi akció indult az óvodai hálózat fejlesztéséért. az üzemek, vállalatok és intézmények egymás után jelentik be, hogy erejükhez mérten anyagilag is támogatják a gyermekintézmények helyeinek növelését. elsőként a papírgyár építettett fel egy ötven gyermeket befogadó óvodai épületet. a ganz villamossági művek szolnoki gyárának pénzéből az év végéig újabb ötven személyes óvoda épül. a mezőgép vállalat kollektívája felajánlotta a városnak, hogy a közelmúltban üzembe helyezett fémvázas épületszerkezeti gyárának termékéből százhusz személyes óvodát emel.

a város 1975-ben ünnepli alapításának 900 éves jubileumát. a tanács és a hazafias népfrent kezdeményezésére a város társadalmi jubileumi óvoda felépítését határozta el. ennek költségét a tanács, valamint az üzemek, vállalatok és intézmények együttesen fedezik.

/mti/

bb 17. ,, árleszállítás,, az ipari szövetkezetek vagyonbiztosításában

1 kf/tm/ny La

1972. október 18.

az ország 1100 ipari szövetkezete közül 1088 rendelkezik évek óta összevont vagyonbiztosítással. ennek keretében megtérítik részükre a szállítmány-, a betörés- és a tűzkárokat. e biztosítás alapján a szövetkezetek helyett az állami biztosító fizeti ki a balesetet szenvedett dolgozók keresetvesztését és társadalombiztosítási szolgáltatásait. ezen a címen egy év alatt több mint 4.4 millió forintot térítettek és több mint 5 millió forint járadékot fizetnek a rokkant szövetkezeti dolgozóknak.

/folyt köv/
8.25/ny

-12-

bb 17. ,, árleszállítás,,...folyt/ny

a szövetkezetek 1964. óta rohamosan javuló gazdálkodása és fokozott vagyonvédelme nyomán az összevont vagyonbiztosításon belül erősen csökkent a szállítmány- és a betörésbiztosításra kifizetett kártérítések összege ahhoz az időszakhoz képest, mikor a díjakat megállapították. a kártérítések kedvező alakulása, - valamint az, hogy a biztosító nem érdekelt a megfelelő mértéken felüli díjtételek fenntartásában - tette lehetővé, hogy 1972. január 1-ig visszamenő érvénnyel leszállították az ipari szövetkezetek biztosítási díját; a betörés elleni biztosítás tarifája 25 százalékkal csökkent, az elszámolások rendszerű szállítmánybiztosítás díja pedig 30 százalékkal lett olcsóbb. az előzetes bejelentés nélkül hozott intézkedés mintegy 6-7 millió forintot ,,ér,, a szövetkezeteknek, amelyeknek az intézet visszafizeti a díjkülönbözetet. miután még mindig nagy értékek vannak a tűz martalékává, s állandóan növekednek a tűzbiztosítás járulákos kockázataira kifizetett kártérítések, a szövetkezeti tűzbiztosítás díja egyelőre nem változott./mti/

bb 18. önjáró öntözőberendezést gyártanak szekszárdon

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a szekszárdi mezőgép vállalat korszerű önjáró és vontatható öntözőberendezések gyártását kezdte meg. ezek mintapéldányát már bemutatták a nyáron szekszárdon tartott dél-dunántúli mezőgazdasági kiállításon, s a konstrukció sikeresen vizsgázott a mezőgépfejlesztő intézetben is. a gyártandó mennyiséget az igények felmérése után állapítják meg./mti/

bb 19. a textilipari szakszervezet az üzemi gyermekintézmények fejlesztéséért

1 ol/gg szb La

1972. október 18.

a gyermekintézmények helyzetét legutóbb tavaly januárban vizsgálta a textilipari dolgozók szakszervezetének elnöksége. az eltelt másfél év eredményeit összefoglalva most megállapították: az ipar 145 gyára közül jelenleg 71 rendelkezik összesen 56 bölcsődével és 62 óvodával, amelyekben 7 045 kisgyermeket gondoznak - 1 632-vel többet, mint a legutóbbi vizsgálat idején.

Általános a tapasztalat, hogy az üzemek ,,saját,, kicsinyeit még a zsúfoltság további fokozásával is felveszik. ám mégis nem egy példa volt arra, hogy az anyák kilépésre kényszerültek, mert gyermeküket nem tudták az üzemi óvodában, bölcsődében elhelyezni. ugyanakkor a textiles intézményekben másfélezer vannak olyan ,,külsősök,, , akiknek szülei más vállalatoknál, intézményeknél dolgoznak. az ő esetükben az elhelyezést a textiles vállalatok olyan kikötéssel vállalják, hogy ha a helyre saját dolgozók gyermekének van szüksége, felmondási idő lejárással a kis ,,idegent,, szülei elviszik onnan, ilyen eljárás azonban nehezen valósítható meg a gyakorlatban, mert a vállalatok és a tanácsok megegyezése alapján a kicsinyeket igyekeznek a szülők lakóhelyéhez közeli bölcsődében, óvodában elhelyezni.

/folyt.köv./

20

bb 19. /a textilipari... 1. folyt./-szb

ez év júniusának végén a gyermekintézménnyel rendelkező textiles üzemekből 10 055 édesanya maradt otthon gyermekgondozási segéllyel. az elhelyezési igények várható alakulása céljából végzett felmérés szerint a jövőben még a jelenleginél is nagyobb létszámra lehet számítani a gyermekintézményekben. ez főként az óvodákra vonatkozik, ahová több új felvételi kérelem érkezett, mint ahányan iskolába mentek. a legnagyobb a gond a vidéki gyárakban, telephelyeken, ezek jórésze nem rendelkezik ilyen intézménnyel, sok a nem helybeli dolgozó, akik lakóhelyükön sem tudják megoldani kicsinyeik elhelyezését. azonban ezeken a helyeken is nagy erőfeszítéseket tesznek; más vállalati intézményekkel, tanácsi óvodákkal, bölcsődékkal állapodnak meg, anyagiakkal is hozzájárulva, továbbá társadalmi munkával, építőanyagokkal segítve azok fenntartását,

s ezek ellenében férőhelyet biztosítanak gyermekeik számára. nem járt azonban szerencsével a fonalkikészítő gyár, amely a xx. kerületi tanácsnak évi 300 000 forintot utal át szociális- és városfejlesztési hozzájárulásként, de ellenszolgáltatást ezért még nem kapott.

az a tapasztalat, hogy több helyen még a három év lejártá előtt visszatérnének az üzemekbe a gyermekgondozási segéllyen levő mamák, ha a kicsinyeket el tudnák helyezni. vannak üzemek, amelyek az édesanyák részére bedolgozási lehetőséget biztosítanak, ha nincs hely az üzem gyermekintézményében. az óvodai zsúfoltságon több helyütt úgy enyhítenek, hogy a gyermekgondozásból év közben visszatérők apróságait a bölcsőde fogadja be. /kistex, habselyem kötöttárugyár, stb./ a budapesti finomkötöttárugyár 11-es számú gyára 61 ilyen dolgozónak biztosított egy műszakot a konfekció-részlegben, s 1973-ban az egész konfekciót egy műszakra kívánják átállítani.

a tanácsok szinte mindenütt igyekeznek a környező gyárakat, üzemi telephelyeket bevonni gyermekintézményeik fejlesztésébe. a textiles vállalatokkal létrejött megállapodások még az öt éves terv-időszak során megvalósuló fejlesztésük révén várhatóan több mint ezer bölcsődei, óvodai férőhelyet eredményeznek. mindez azonban természetesen még a vállalati eredmények alakulásának is függvénye, és sok függ a fenntartási költségek módosulásától is. jelentős összegekre van szükség például az óvodai kiscsoportok új nevelési programjának megvalósításához. a pamutkikészítőgyár kisz fiataljainak követésreméltó kezdeményezése, hogy kommunista szombatjukon végzett munkájuk értékéből e célra 7 000 forintot ajánlottak fel.

/folyt.köv./

To1030

-14-

bb 19. /a textilipari... 2. folyt./-szb

a textiles gyermekintézményekben is gond a szakképzett nevelők, technikai munkaerők hiánya. ebben része van annak is, hogy a bérrendezés ellenére az itt dolgozók még mindig hátrányos helyzetben vannak a tanácsi intézmények alkalmazottaival szemben.

a szakszervezet elnöksége a jövőben is rendszeresen figyelemmel kíséri, segíti a gyermekintézmények fejlesztésére tervezett intézkedések megvalósítását; erre hívta fel a szakszervezeti bizottságokat is. leszögezte: szükségesnek tartja, hogy legalább évente egy alkalommal napirendre tűzzék ezeknek az intézményeknek a helyzetét, és következetesen törekedjenek a dolgozók gyermek-elhelyezési igényeinek kielégítésére. felhívta a figyelmet arra, hogy a felvételek során a többgyermekes, illetve egyedülálló szülők kicsinyeit részesítsék előnyben, s a tanácsokkal kötött szerződések alapján biztosított férőhelyekre elsősorban a közellakók gyermekeit vegyék fel, hogy ezzel is csökkentsék, illetve megszüntessék a kicsinyek „utaztatását”. az elnökség felkérte a szakszervezeti bizottságokat: a gyermekintézménnyel nem rendelkező üzemek segítsék a kicsinyek elhelyezését, szorgalmazzák a meglévő gyermekintézmények bővítését, s vegyenek részt közös intézmények létrehozásában. /mti/

--

bb 20. szaktechnikusok üzemmérnöki képzése a nyíregyházi mezőgazdasági főiskolán

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a nyíregyházi mezőgazdasági főiskolán az idei tanévben megkezdték a szaktechnikusok üzemmérnöki kiegészítő képzését. ezzel lehetőség nyílt arra, hogy a felsőfokú mezőgazdasági technikumot végzett és már dolgozó szakemberek képesítésüknek megfelelő főiskolai oklevelet szerezzenek.

a nagy érdeklődésre jellemző, hogy a kiegészítő képzésre több mint ötszázan jelentkeztek az ország minden részéből. a tanév első felében 50 gyümölcsstermesztési, feldolgozási és áruforgalmi, továbbá gépésztechnikus kezdte meg kiegészítő tanulmányait. a tanév második felében gépész, növényvédő repülőgépvezető, valamint gyümölcs-szőlőstermesztési technikus kiegészítő képzés indul a nyíregyházi mezőgazdasági főiskolán. /mti/

--

8.50/szb

To1030

-15-

bb 21. kormányküldöttség utazott moszkvába

fk szb hgy

1972. október 18.

szerdán vályi péternek, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével kormányküldöttség utazott moszkvába a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xii. ülészakára, a tanácskozáson részt vesz dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. szekér gyula nehézipari miniszter, bálint józsef, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője, dr. szita jános miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője, továbbá az országos tervhivatal és az együttműködésben érintett minisztériumok vezető munkatársai és szakértői.

az ülészakon megvitatják az együttműködés helyzetét a külkereskedelem, a gépipar, a számítástechnika, valamint az építőipar és a belkereskedelem területén, a kormányközi bizottság napirendjén szerepelnek az 1975. utáni együttműködés kérdései is.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent lázár györgy munkaügyi miniszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, ott volt v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 22. a fővárosi gázművek

gk szb hgy

1972. október 18.

közl1, hogy gázcsőépítési munkák miatt október 23-tól november 2-án 24 óráig a hegedüs gyula utca - dráva utca és tiszta utca közötti szakasza lezárásra kerül a közúti forgalom elől. ezen időszak alatt a 33-as jelzésű autóbusz a vág utca - visegrádi utca - tiszta utca - hegedüs gyula utca terelőútvonalon közlekedik. ideiglenes autóbusz-végállomás: tiszta utca 9-11. szám előtt. gépjárművek részére terelőútvonal a dráva utca irányába: hegedüs gyula utca - tutaj utca - visegrádi utca - dráva utca. a hegedüs gyula utca irányába: dráva utca - visegrádi utca - tutaj utca - hegedüs gyula utca. kérik a gépjárművezetőket, hogy a kihelyezett jelzőtáblák utasításait tartásuk be és fokozott figyelemmel közlekedjenek. /mti/

--

10.12/szb

Tólok

-16-

bb 23. a fővárosi fürdőigazgatóság

gk szb hgy

1972. október 18.

közl1, hogy a téliesített széchenyi strandfürdő ismét a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

--

bb 24. népzenei találkozó kecskeméten

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a folklórzene hivatásos és tudományos művelői, népi énekesek, zenészek, írók és költők részvételével ötödször rendeztek népzenei találkozót kecskeméten, kodály zoltán szülővárosában. az eddigi népzenei szimpozionokon elméleti értékű segítséget nyújtottak a népdalmozgalmak, a szerdán megtartott 1972. évi népzenei találkozó részvevői pedig a népdalterjesztés korszerű módjait vitatták meg. foglalkoztak az ifjúság ének-zenei igényeivel, a népzene felhasználó klubok országos hálózatának kiépítésével, a népzene kutatók, népzeneészek, neves írók, költők, tizenkét oktatási intézményben ankétokon találkoztak ezen a napon kodály városának ifjúságával.

az 5. kecskeméti népzenei szimpozion munkájában részt vett balla péter, vargha balázs, kálmán lajos, vass lajos és a folklórzene sok más kiváló szakértője, művelője. a program este közös énekléssel zárult. /mti/

--

bb 25. társadalmi megbízatású tanácselnökök bács-kiskun megyében

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

bács-kiskun megye 108 községe közül a 20 legkisebb faluban társadalmi megbízatású - nem függetlenített - tanácselnökök tevékenykednek. munkájukat szerdai ülésén értékelte a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították: általában jól ellátják feladatukat, többségük a tanácsi munka mellett bekapcsolódott a megyei, járási közéletbe is. van közöttük megyei tanács tag, egyesek a népfront különböző szintű bizottságaiban, illetve a helyi párt-szervezetben is tisztséget viselnek. munkahelyükön elismerik, s támogatják tanácselnöki tevékenységüket. a nem függetlenített tanácselnökök munkája azonban még nem ítélt meg egységesen. van olyan község is, ahol inkább a vb-titkárt ismerik el első számú vezetőnek, nem a társadalmi tanácselnököt. a vb-ülés határozatban hívja fel az illetékes járási hivatalok elnökeinek figyelmét a társadalmi tanácselnökök munkájának fokozott támogatására. /mti/

--

10.28/szb

Tólok

-17-

bb 26. ultrahanggal mérik a dunát

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a múlt évi és az ideai rendkívül alacsony dunai vízálláshoz hasonlóan az utóbbi száz évben két alkalommal jegyezték fel, a sekély vizű folyón akadózik a hajóforgalom, az alsó-dunavölgyi vizügyi igazgatóság folyószakaszán - solttól az országhatárig - kilenc helyen keletkeztek kisebb-nagyobb gázlók, a hajóforgalom irányítására állandó ügyeletet tartanak az igazgatóság kitűző hajói. ultrahanggal mérik a vízmélységet, s ennek alapján jelölik meg a hajózható szakaszokat, állítják fel a bolyákat, a gázlókon egyesével vontatják át a csökkentett terhelésű uszályokat. /mt1/

--

bb 27. erdey-gruz tibornak,

gk szb hgy

1972. október 18.

a magyar tudományos akadémia elnökének vezetésével szerdán delegáció utazott jugoszláviába a jugoszláv tudományos éllel való további ismerkedés és a tudományos együttműködés továbbfejlesztése érdekében tárgyalások céljából. /mt1/

--

bb 28. szónokképző tanfolyam kezdődött békéscsabán

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a társadalmi ünnepeket és szertartásokat rendező békéscsabai iroda szónokképző tanfolyamot szervezett, amelynek tematikáját a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetével közösen dolgozták ki. a három éves szónokképző tanfolyamot szerdán nyitották meg békéscsabán, a városi tanács dísztermében. a békéscsaba tanács hálózatából, művelődési házaiból, üzemeiből érkezett hallgatók havonta két napon békéscsabán elméleti és gyakorlati oktatáson vesznek részt. tanulmányozzák a beszédtechnikát, az esküvői, névadási és temetési szertartások ünnepi beszédeit, az előadásokat a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének munkatársai tartják. /mt1/

--

10.47/szb

Toll 15

-18-

bb 29. háromnapos tanácskozás kezdődött a terjedelmesített fonalak felhasználásáról

t ol/pá szb hgy

1972. október 18.

a magyar selyemipari vállalat 1955 óta foglalkozik a szintetikus fonalak terjedelmesítésével / a sima elemi szálak „tartós hullámosításával„ / és az országos kapacitásnak 80-85 százalékkal rendelkezik. a jelenleg folyó és a jövő évre is áttekintendő kapacitás-bővítő beruházásokkal, a terjedelmesített fonalak választékát a vállalat a nagy rugalmasságú poliamid fonalak mellett kibővíti a folyamatos eljárással készülő poliészter fonalak gyártásával is. ez a kapacitás jövő év végére várhatóan eléri az évi 1200 tonnát.

a vállalat is hozzá szeretne járulni a terjedelmesített fonalak felhasználási körének bővítéséhez. ezért rendezte meg - a textilipari műszaki tudományos egyesülettel együttműködve - a szerdán kezdődött háromnapos szimpóziumot, amelynek megnyitásán részt vett keserü jánosné könnyűipari miniszter is. a tanácskozásra elsősorban a felhasználó vállalatokat hívták meg és résztvesznek azon a külföldi partner-vállalatok képviselői is. mintegy 300 részvevő hallgatja meg a hazai tudományos intézmények és az msv szakembereinek előadásait, amelyek a terjedelmesítő eljárások nemzetközi és hazai fejlődésének irányával, valamint a felhasználásukkal előállított ruházati termékek viselési tulajdonságaival foglalkoznak.

a magyar selyemipari vállalat fejlesztési törekvéseit szemléltetően érzékelteti a szimpóziummal egyidejűleg, a tanácskozás színhelyén, a tit természettudományi studiojában rendezett kiállítás és divatbemutató. láthatók a terjedelmesített, rugalmas és utórögzített fonalak felhasználási területei a harisnyától, a kötözött árukon át az estélyi öltözékig. a bemutatott mintadarabok között találhatók a hazai és külföldi cégek által terjedelmesített poliamid, poliészter és akril fonalakból előállított termékek, valamint a selyemipar vállalat saját termékei, a terjedelmesített fonalak széles választékától egészen a fonalfajták szövőipari alkalmazásáig. /mt1/

--

bb 30. a többletből terven felül - tizenhat millió forintot kaptak a hajdusági iskolák és kórházak

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága a megye központi költségvetésének terhére - a múlt évi pénzmaradványokból és ideai tartalékokból - tizenhat millió forintot adott terven felül egészségügyi és oktatási intézményeknek. ebből a pénzből a hajdusági községekben és városokban iskolai felszereléseket, óvodai berendezéseket vásárolnak, orvosi rendelőköt ujtanak fel. az iskolák elsősorban kémiai szemléltető eszközöket szereznek be. /mt1/

--

11.43/szb

Toll 20

-19-

bb 31. fosztogató bünszövetkezetet ítélte el a székesfehérvári megyei bíróság

vid-ká szb hgy

1972. október 18.

a vállalatok részére érkezett szállítmányokat fosztogatta rendszeresen és hosszabb időn át egy husztagu bünszövetkezet a máv székesfehérvári darabáru fuvarozásánál. az enyveskezü rakodók felbontották a csomagokat, s azokból különböző tárgyakat emeltek ki. a porcelánfigurától a pulóverig, a karóraszjótól a férfiingig szinte mindent laptak, többszázezer forint értékű árut tulajdonítottak el.

a székesfehérvári megyei bíróság - ahová fellebbezés folytán került az ügy - hat évtől több hónapig terjedő, s három évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztéssel sújtotta a bünszövetkezet tagjait. az ügy főkolomposát, malomhelyi józsef 41 éves székesfehérvári lakost öt és fél évi, hajdu lajos 29 éves székesfehérvári lakost három és fél évi, reichenbach józsef 39 éves kapolnásnyéki lakost hat évi, rákos Mihály 38 éves székesfehérvári lakost két és fél évi, szenes károly székesfehérvári lakost pedig három évi szabadságvesztésre ítélte a székesfehérvári megyei bíróság. /mti/

--

bb 32. takarmánykeverő üzem épül sárváron

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

mintegy 36 millió forintos beruházással urebetin-t - fehérjepótló takarmányt - előállító üzem épül a sárvári cukorgyárban. a kialakítására negyvenöt vas, veszprém és zala megyei tsz. két állami gazdaság, továbbá a vas megyei gabonafelvásárló- és feldolgozó vállalat társult a cukorgyárral. az új üzemet - melyben évenként mintegy 2 500 vagon takarmány koncentrátumot állítanak elő - a tervek szerint a jövő év őszén adják át rendeltetésének. zömében cukorgyártási melléktermékeket - melaszt, száraz répaszeletet - dolgoz fel. /mti/

--

11.50/szb

10 1220

-20-

bb 33. megkezdtek a pátérc kitermelését rudabányán

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

rudabányán a barbara külszíni fejtés barnaérc készletének már az utolsó tonnait küldik a felszínre. a „napfényes” bányából négy év alatt négyszázötvenezer tonna 32-33 százalékos vas-tartalmu barnaércet szállítottak a hazai nagyolvasztókba. a kifogyóban levő barnavasérc tömzsek alatt azonban nagyobb mennyiségű pátércet találtak. az eddig felkutatott terület vagyonát nyolcvan-kilencven ezer tonnára becsülik. kitermelése igen gazdaságos, hiszen nem kell új bányát nyitni. ennek érdekében a barbara külszíni fejtést tovább bővítették és szerdán megkezdtek a gyengébb vas-tartalmu pátérc-tömzsek üzemszerű kibányászását. termelés közben további vizsgálatokat végeznek a területen található pátérc-telep teljes feltárására. /mti/

bb 34. a környezetvédelem és a kohászati üzemek - országos konferencia aggteleken

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

háromnapos konferencia kezdődött szerdán aggteleken a hazai kohászati üzemek szakembereinek részvételével. a napirendjén a kohászati üzemek levegő- és vízszennyező hatása, valamint az új energiahordozók alkalmazásának üzemi tapasztalatai szerepelnek. az első nap előadói hangsúlyozták, hogy a földgáztüzelés bevezetése lényegesen csökkentette a kohászati üzemek légszennyező hatását. az így elért eredményt, mint mondták zöldterületek és erdősávok telepítésével lényegesen tovább lehet javítani. /mti/

--

bb 36. a magyar orvostörténelmi társaság

szb hi

1972. október 18.

szerdán tartotta vezetőségválasztó közgyűlését. a társaság elnökévé dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterhelyettest, a semmelweis orvostörténelmi múzeum, könyvtár és levéltár főigazgatóját, a társaság főtitkárává dr. antall józsef főigazgatóhelyettest, az orvostörténelmi közlemények felelős szerkesztőjét választották. /mti/

--

-21-

bb 35. fürtszámra „terem,, az aszu tokaj-hegyalján
vid-kz szb bs 1972. október 18.

„kegyes,, az időjárás a tokaj-hegyaljai szőlőtermelőköz. a verőfényes vénasszonyok nyara tovább javítja a mustok cukorfokát -aszusítja a szemeket. a szőlészeti kutató intézet tarcali állomásának szőlőskertjeiben hektáronként átlagosan 3,5 mázsa aszuszemet szednek. a kohlon-szelekcióval kiválóított fűrtmint tőkék még ennél is jobb eredményt adnak: tömegesen találhatók rajtuk olyan fűrtök, amelyek teljesen beaszusodtak, alig néhány szem „zölden,, maradt bogycs találatos csak rajtuk.

nemcsak az aszu mennyisége, de a minősége is kiváló. az eddig szedett aszu cukorfoka átlagosan is magasabb az ötvenöt százalékosnál, - de például a szarvas szőlőben, ahol csak a jövő héten kezdik meg a szedést, már megközelíti a nyolcvanötöt is. a mustok annak ellenére, hogy az aszuszemeket kiszedték a fűrtökből, több mint husz cukorfokosak.

hasonlóan kiváló az aszusodás a világhírű borvidék többi termőszőlőjében. mind a tokajhegyaljai állami gazdasági borkombinát, mind a szakszövetkezetek és az egyéni termelők arra törekednek, hogy a rekordnak ígérkező aszu-termésből minél többet válogassanak külön, későbbi feldolgozásra. a mustok minősége ezzel nem romlik, mert a felvásárló borkombinátoknak eddig még husz cukorfok alatti mustot nem kínáltak megvételeire. /mti/

--

bb 37. halálos baleset a tápi tsz-ben
gk szb hi 1972. október 18.

a tápi egyesült mezőgazdasági termelőszövetkezet központi majorjában a kukoricaszárítónál dolgozott takács károly 65 éves téesz-tag, helyi lakos; munka közben megcsuszott, beleesett a gépbe és a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult. /mti/

--

12.50/szb *10/1540*
-22-

bb 38. időjárásjelentés

szb bs 1972. október 18.

a meteorológiai intézet jelenti október 18-án 13 órakor:
a nappali felmelegedés gyengül

a skandináv-félszigeten át sarkvidéki eredetű hideg levegő áramlik közép-európa felé. ma reggel a hideg levegő első hulláma elérte minszk, poznan, hamburg vonalát. a hideg levegő vonulását erős szelek, szórványos esők, záporok, a skandináv-félszigeten és finnországból futó havazások, valamint hőmérsékletcsökkenés jelzik. a következő 36 órában a hideg levegő eléri a kárpát-medencét.

hazánkban kedden általában kevés felhő volt az égen, a nap 6-10 órában át sütött. a hőmérséklet napközben 12-17 fokig emelkedett. a hajnali órákban néhány helyen köd képződött, amely a dél-előtti órákra mindenütt feloszlott. az éjszaka sokfelé volt fagy. szerda hajnalra általában plusz 2 - minusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az északnyugati megyékben megnövekedett a felhőzet, máshol kevés felhő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 7-12 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 10,1 fok volt, a százéves átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

észak felől megnövekvő felhőzet, szórványosan előforduló esők, záporok, a magasabb helyeken hózápor. élénk, többfelé erős, időnként viharos lökésekkel kísért nyugati, északnyugati, később északira forduló szél. a nappali felmelegedés gyengül. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél szerdán reggel 7 órakor: 104 centiméter. /mti/

--

12.55/szb *10/1540*
-23-

bb 35. fűrtszámra „terem”, az aszu tokaj-hegyalján

vid-kz szb bs

1972. október 18.

„kegyes”, az időjárás a tokaj-hegyaljai szőlőtermelőköz. a verőfényes vénasszonyok nyara tovább javítja a mustok cukorfokát -aszusítja a szemeket. a szőlészeti kutató intézet tarcali állomásának szőlőskertjeiben hektáronként átlagosan 3,5 mázsa aszuszetet szednek. a kohlon-szelekcióval kiválogatott fűrtök mint tőkék még ennél is jobb eredményt adnak: tömegesen találhatók rajtuk olyan fűrtök, amelyek teljesen beaszusodtak, alig néhány szem „zölden”, maradt bogyó található csak rajtuk.

nemcsak az aszu mennyisége, de a minősége is kiváló. az eddig szedett aszu cukorfoka átlagosan is magasabb az ötvenöt százalékosnál, - de például a szarvas szőlőben, ahol csak a jövő héten kezdik meg a szedést, már megközelíti a nyolcvanat is. a mustok annak ellenére, hogy az aszuszeteket kiszedték a fűrtökből, több mint husz cukorfokosak.

hasonlóan kiváló az aszusodás a világhírű borvidék többi termőszőlőjében. mind a tokajhegyaljai állami gazdasági borkombinát, mind a szakszövetkezetek és az egyéni termelők arra törekednek, hogy a rekordnak ígérkező aszu-termésből minél többet válogassanak külön, későbbi feldolgozásra. a mustok minősége ezzel nem romlik, mert a felvásárló borkombinátoknak eddig még husz cukorfok alatti mustot nem kínáltak megvételeire. /mti/

--

bb 37. halálos baleset a tápi tsz-ben

gk szb hi

1972. október 18.

a tápi egyesült mezőgazdasági termelőszövetkezet központi majorjában a kukoricaszárítónál dolgozott takács károly 65 éves tévész-tag, helyi lakos; munka közben megcsuszott, beleesett a gépbe és a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult. /mti/

--

12.50/szb ^{10/13⁴⁰}

-22-

bb 38. időjárásjelentés

szb bs

1972. október 18.

a meteorológiai intézet jelenti október 18-án 13 órakor:

a nappali felmelegedés gyengül

a skandináv-félszigeten át sarkvidéki eredetű hideg levegő áramlik közép-európa felé. ma reggel a hideg levegő első hulláma elérte minszk, poznan, hamburg vonalát. a hideg levegő vonulását erős szelek, szórványos esők, záporok, a skandináv-félszigeten és finnországból futó havazások, valamint hőmérsékletcsökkenés jelzik. a következő 36 órában a hideg levegő eléri a kárpát-medencét.

hazánkban kedden általában kevés felhő volt az égen, a nap 6-10 órán át sütött. a hőmérséklet napközben 12-17 fokig emelkedett. a hajnali órákban néhány helyen köd képződött, amely a délelőtti órákra mindenütt feloszlott. az éjszaka sokfelé volt fagy. szerda hajnalra általában plusz 2 - mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az északnyugati megyékben megnövekedett a felhőzet, máshol kevés felhő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 7-12 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 10,1 fok volt, a százéves átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelten süllyed.

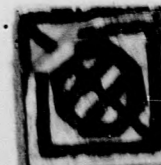
várható időjárás csütörtök estig:

észak felől megnövekvő felhőzet, szórványosan előforduló esők, záporok, a magasabb helyeken hózápor. élénk, többfelé erős, időnként viharos lökésekkel kísért nyugati, északnyugati, később északira forduló szél. a nappali felmelegedés gyengül. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél szerdán reggel 7 órakor: 104 centiméter. /mti/

12.55/szb ^{10/13⁴⁰}

-23-

bb 39. féldőben a rizs betakarítása

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

az alföld nagy rizstermelő körzetében - a nagykuságban és szolnok megye tiszamenti részein - féldőhöz érkezett a 15 000 hektárnyi rizs betakarítása. a tsz-ek és az állami gazdaságok százánál több speciális kombájnt foglalkoztatnak a tavalyihoz hasonló jó termés aratásával, cséplésével.

a karcagi hántolómalmába naponta negyven vagon rizs érkezik, eddig nyolcszáz vagonnal vettek át, s ebből 500 vagonnal fel is dolgoztak. a hántoló mintegy 4 100 - 4 300 vagon rizs átvételére készült fel. /mt1/

--

bb 40. Levonulnak az öntözőművek

vid-kz szb hgy

1972. október 18.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság hat megyét érintő területén lezárták az öntözési idényt, megkezdték az uszó szivattyutelepek, öntözőrendszerek levontatását a javító és karbantartó bázisokra. a vízügyi igazgatóság, a szakaszmérnökségek és a társulatok szakemberei megtartották az öntöző fűművek őszi ellenőrzését és megtették a szükséges intézkedéseket a jövő évi felkészülésre.

a vízügyi igazgatóság területén növényi kulturák öntözésére mintegy 300 millió köbméter vizet használtak fel áprilistól szeptember végéig.

az őszi levonulással egyidőben megkezdték az előkészületeket a kiskörei vízlépcső öntöző vizének hasznosítására, kidolgozzák az 1973-ban üzembe lépő járszági és nagykusági főcsatornák vízszolgáltatási programját. a tervek szerint ugyanis 1973 április 5-én megérkezik a víz a főcsatornák első szakaszaiba. /mt1/

--

bb 41. Lengyel áruházi hetek ujbudán

t kf/gg szb ie

1972. október 18.

a centrum áruházak évek óta baráti kapcsolatot tart a szocialista országok társvállalataival, s az együttműködés során évente más-más áruházzal rendez kölcsönös árubemutatót. tavasszal volt lengyelországban magyar áruházi hét, most a katowicei áruház mutatkozik be ujbudán. /folyt.köv./

13.48/szb

-24-

Tóth¹⁰

bb 41. /Lengyel... 1. folyt./-szb

a kéthetes árusítással egybekötött kiállítást szerdán nyitották meg az ujbudai centrum áruházban. a lengyel áruház többmillió forintos értékű kiállítási árukészletében egyebek között ruházati cikkek, cipők, szövetek, ágyneműk, népművészeti cikkek, közhasználatu híradástechnikai termékek, háztartási felszerelések és berendezések találhatók. /mt1/

--

bb 42. husz éves a „csemege”,

t kf/gg szb ie

1972. október 18.

husz évvel ezelőtt alapították a csemege kereskedelmi vállalatot a jobb áruellátás, a választék bővítés, a korszerű bolti hálózat kialakítása, az új kereskedelmi formák elterjesztése érdekében. a jubileum alkalmából szerdán sajtótájékoztatót számolt be a vállalat kétévtizedes eredményes tevékenységéről koltai györgy vezérigazgató.

a csemege kereskedelmi vállalat évi forgalmát 20 év alatt 700 millióról több mint 2,6 milliárd forintra növelte. a kereskedelemtechnika fejlesztésével és terjesztésével, a korszerű módszerek alkalmazásával, s szolgáltatásaival hozzájárult az egész élelmiszerkereskedelem fejlesztéséhez. üzleteiben évente 220 millió vevőt szolgálnak ki, 36 millió forint értékű árut szállítanak házhöz.

a vállalat a következő években üzlethálózatának hatékonyságát a belső technológia és a berendezés korszerűsítésével igyekszik növelni. ezen kívül 1975-ig nyolc abc áruházat épít; hatot a főváros új lakótelepein, forgalmasabb csomópontjain. külön fejlesztési programot dolgoztak ki a balatoni idegenforgalom színvonalasabb ellátására.

a csemege az elmúlt években jó hírnevet szerzett, amit most a szolgáltatások bővítésével igyekszik öregbíteni. a vállalat keresi az ellátási színvonal tovább 1 növelésének módjait. egyebek között az illetékes üzemekkel együtt foglalkozik az élelmiszer-csomagolás fejlesztésével, a korszerű táplálkozás, megszerettetésével, s törekszik a tisztított, mosott, előrecsomagolt zöldség-gyümölcs-árusítás fokozására, a házhözállítás szélesítésére. /mt1/

--

13.58/szb

-25-

Tóth¹⁰

bb 43. újabb megdöbbentő tények, adatok az amerikaiak indokina-i háborújáról - a koppenhágai tanácskozás magyar résztvevőinek budapesti sajtókonferenciája

t tf/tm/ny hi hgy

1972. október 18.

sajtóértekezletet tartott szerdán - a hazafias népfront belgrád rakparti székházában - az a három tagu delegáció, amely hazánk képviselőjében az elmúlt napokban részt vett koppenhágában az amerikaiak indokina-i háborus bűneit kivizsgáló nemzetközi bizottság ülésén. harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a magyar szolidaritási bizottság elnöke volt a házigazda a budapesti sajtó-eseményen, amelyen részt vett hoang cuong, a vdk budapesti nagykövete és huynh van than, a vdk magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

dr. kende istván, a történelemtudományok kandidátusa, az obt elnökségi tagja beszélt először a delegátusok közül, mindeneke-lőtt arról, hogy az említett nemzetközi bizottság, amely 30 nemzet társadalmi személyiségeiből áll, nem bíróság, hanem tényeket megállapító, elemző, vizsgáló testület. mostani ülésének jelentőségét aláhuzta az a tény, hogy egy nato-ország fővárosában került sor a tanácskozásra, s a résztvevőket az új dán miniszterelnök üdvözölte, egyetértőleg szólva tevékenységükről. a nemzetközi bizottság elnöke, v. m. r. d. l. professzor, a nagy tekintélyű svéd közgazdász, a bizottság tanuvallomásokat, személyes beszámolókat és a bizottság részéről indokina-ba kiküldöttek jelentései alapján koppenhágában mindeneke-lőtt megállapította, hogy az utóbbi egy évben az amerikaiak indokina-i agressziójának súlyosbodását a háboru számos új vonása jelzi. re-eszkalációról van szó, tehát a háboru ismételt kiterjesztéséről. ezt a tényt az sem homályosíthatja el, hogy egyidejűleg az usa különféle módokon megpróbálja demonstrálni „békeszándékait”, „e „ kettős játék”, tagadhatatlan összefüggésben van azzal az elnökválasztást megelőző mesterkedéssel, hogy nixon nem az indokina-i agressziós csapatok kivonulását készíti elő diplomáciailag, hanem katonailag igyekszik biztosítani az elnöki székben maradását. *Vgunnar*

nyomatékkal rámutattak a koppenhágai ülésen az indokina-i háborunak azokra a tényezőkre, amelyek szöges ellentétben állnak a nemzetközi jog tilalmaival, külön-külön és együtt kimerítik a háboru bűncselekmények fogalmát - ezek: a népiirtás, a környezet-rombolás és az életpusztítás, kísérleti terep jellegű is öltött ez a háboru - a hadviselés új, elszörnyítően „modern”, eszközeit, módszereit próbálják ki az amerikaiak indokina földjén. agressziójuk régebbi formáihoz képest minőségi változást jelentenek az olyan kegyetlenkedések, mint a folyók, tengerek elaknásítása- amellyel lehetetlenné teszik a lakosság élelmi-szer ellátását is -, a gátrendszerek tudatos, tervszerű rombolása, ami közvetlenül száz és száz ezrek, közvetve pedig milliók életét veszélyezteti.

/folyt köv/
14.25/ny

26-

Tóth

bb 43. / újabb megdöbbentő....folyt/ny

szakértők elmondták koppenhágában, hogy a gátak közvetlen meg-rongálásánál sokkalta nagyobb veszélyt jelent a gátak melletti területek bombázása, mert így a talajban olyan deformációk, re-pedések keletkeznek, amelyek „aláássák”, a gátrendszer nyújtotta biztonságot. újabban a kis zsilipeket is bombázzák, hogy ezzel - a rizsföldeket borító víz optimális szintjét megváltoztatva - tönkretegyék óriási területek termését. a háboru gazdaságromboló jellege tükröződik abban, hogy a fontos ipari centrumokat igyekeznek lerombolni. például a vdk egyik ötvenezer lakosu szénközpontját, egy textil-városát és több más gazdasági centrumát gyakorlatilag teljesen megsemmisítették. még a hamis bankjegyek - az amerikai pénzhamisítási törvény bűncselekmény-fogalmát mindenben kimerítő - forgalomba-dobásától sem riadnak vissza az agresszorok, hogy ezzel is aláássák vietnam gazdasági életének szilárdságát.

ami a közvetlen emberirtás technikai eszközeit illeti: borzalmas hatásúvá „fejlesztett”, láng- és tüzfegyvereket alkalmaznak. a napalmbomba fejlesztette 900-1000 celsius fokos hőmérséklettel szemben a magnéziumbomba 3500, a rakétafejre szerelt gyújtóbomba 5000 celsius fokra lobbantja a hőmérsékletet, s egyidejűleg gyilkos gázokat is fejleszt. olyan fegyvereket is bevetettek, amelyeknek egészségromboló hatása olykor csak hosszú idő múltán jelentkezik: elszaporítva például a májrákot, a deformációs születeket.

a koppenhágai ülésen közismertté vált temérdek tényanyag felsorsolása után arról is szó esett a sajtóértekezleten, hogy a nemzetközi bizottság megannyi dokumentumának birtokában különböző területek neves magyar szakemberei - jogászok, biológusok és mások - tudományos konferencián is leleplezik az indokina-i háboru borzalmait. erre a tanácskozásra november elején az akadémián kerül sor.

makai györgy újságíró a koppenhágába érkezett amerikaiakkal való találkozásainak, beszélgetéseinek tanulságaiból azt emelte ki a sajtóértekezleten, hogy az indokina-i háboru ellen mindenütt a világon, de elsősorban az egyesült államokban kell fokozni a tömegmozgalmak aktivitását, a békeerők fellépését.

dr. ottlyk ernő evangélikus püspök - aki a prágai keresztyén békekonferencia képviselőjében vett részt a nemzetközi bizottság ülésén - az emberbaráti érzelmek, kötelességek között az első helyen említette a világ valamennyi jóakaratu emberének tiltakozását az agresszió ellen, s cselekvő kiállását indokina népei mellett.

hoang cuong nagykövet is felszólalt a sajtótalálkozón és köszönetet mondott békemozgalmunk, az egész magyar társadalom testvéri szolidaritásáért, kérte ennek az önzetlen segítségnek, baráti összefogásnak, áldozatkész együttműködésnek a folytatását./mti/

14.30/ny

Tóth

-27-

bb 44. január 1-én bevezetik az irányítószám-rendszert - a postavezérigazgatóság közleménye

i kf gk ie bh hgy

1972. október 18.

a minisztertanács határozata alapján a magyar posta 1973. január 1-én bevezeti a postai irányítószám-rendszert. a küldemények rohamos növekedése miatt ugyanis a posta csak az irányítószámok használatával tudja a küldeményeket időben továbbítani és kézbesíteni, ugyanakkor ez teszi lehetővé a posta belső munkájának korszerűsítését, gépesítését is. a magyar posta a számos európai országban már évek óta sikeresen alkalmazott postai irányítószám-rendszer kedvező tapasztalatait is felhasználja.

a küldemények gyors feldolgozását elősegítő irányítószámok alkalmazására - a közlekedéscsoporthoz, az államigazgatási, a gazdasági és a forgalmi szempontokat figyelembe véve - négyjegyű számokból álló kódrendszert dolgozott ki a posta. magyarországon minden jelentősebb lakott helyének önálló irányítószáma lesz.

az egyes irányítószámok és az azok használatát tartalmazó segédeszközök november 13-tól a közönség rendelkezésére állnak. az irányítószámok alkalmazásával kapcsolatos valamennyi tudnivalóról a rádióon, a televízióon és a napilapokon keresztül folyamatosan részletesen tájékoztatják a közönséget./mt1/

bb 49. falu- és szövetkezetpolitikai munkaközösség alakult a hazafias népfront országos elnökségénél

t tf gk hi bh hgy

1972. október 18.

a hazafias népfront belgrád rakparti székházában szerdán tartotta alakuló ülését az országos elnökség falu- és szövetkezetpolitikai munkaközössége. létrehozásáról, mint más elnökségi munkaközösségek működéséről is, a hazafias népfront v. országos kongresszusán határoztak. dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke lett a népfront új testületének vezetője, s az alakuló ülésen ismertette a kollektív programját, munkamódszereit.

aprárpolitikai, sajátos falupolitikai, szövetkezetpolitikai területen, valamint a kertbarát-mozgalom és a kisállattenyésztés segítése érdekében fejti ki tevékenységét a falu- és szövetkezetpolitikai munkaközösség. elsőrendű feladatának tekinti a munkás-paraszt szövetség ápolását is - a parasztság oldaláról./folyt. köv./

- 30 -

15.25 bh

KA 1605

tbb 49. /falu- és szövetkezetpolitikai ... folyt./ on

agrárpolitikai tevékenysége felöleli a népfrontelnökség mellett korábban működött mezőgazdasági bizottságét, tehát mezőgazdasági, agrár-társadalompolitikai, agrár-kulturpolitikai és mezőgazdasági szakirodalmi témákra terjed ki. foglalkozik a munkaközösség a mai falu legfontosabb kérdéseivel társadalmi, gazdasági és kulturális vonatkozásban. így nagy figyelmet fordít például az elnéptelenedésre, az ipartelepítés hatásaira, a fiatalság falun tartására, arra, hogy a nőknek legyen megfelelő munkalehetőségük, törődjenek az öregekkel, foglalkozzanak a falun, tanyán élő munkásokkal, a tanyai és társadalmi problémákkal. a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel már gyümölcsözően alakuló népfrontkapcsolatokhoz hasonlóan az új munkaközösség kiépíti az együttműködést a szövetséghez és az okishoz tartozó különféle fogyasztási, - lakás-, takaréknak, kertbarát- és ipari szövetkezetekkel, hogy ezzel is segítséget adhasson az áruellátás, a szolgáltatások, a felvásárlások zavartalaná tételéhez, a lakásépítések meggyorsításához. a kertbarát-mozgalom szélesítése, propagálása érdekében e munkaközösség működteti a kertbarátok központi klubját és irányítja a kertbarátok országos társadalmi szövetségét.

ami a munkaformákat illeti: társadalmi fontosságú témákról rendezett viták, kerekasztal-beszélgetések és helyszíni tapasztalatcserék egyaránt helyet kapnak majd a munkabizottság programjában, tevékenységében. a szakmai tapasztalatokat a népfront-mozgalom rendelkezésére bocsátják.

az alakuló ülésen arról is szó esett, miként segítheti tevételegesen a hazafias népfront - új munkaközösségével is - a szarvasmarhatenyésztésről szóló kormányhatározat végrehajtását.

a falu- és szövetkezetpolitikai munkaközösség egyik letéteményese lehet a népfrontmozgalom vidéken végzett eredményes munkájának, mondta az alakuló ülésen részt vett bencsik istván, a hazafias népfront főtitkára./mt1/

bb 50. fejlődjen tovább a diákfiatalság közéleti tevékenysége - sajtótájékoztató a diákparlamentekről

rt ro pá hi bh hgy

1972. október 18.

ebben az évben is megrendezik az alsó-, közép- és a felsőoktatási országos diák-parlamenteket. szerdán a művelődésügyi minisztériumban tájékoztatták a sajtó képviselőit az idei diákparlamentek jellemzőiről, amelyeknek különösen két körülmény ad kiemelt jelentőséget. az egyik az, hogy megjelent az állami oktatás helyzetéről és továbbfejlesztéséről szóló párthatározat, amely előírja a nevelőmunka színvonalának emelését. ez nem valósulhat meg az ifjúság öntevékenységének lényeges fokozása, illetve az ifjúság véleményezési, döntési jogának bővítése, felelősségérzetének növelése nélkül. a helyzet javítása érdekében megfelelő javaslatokat dolgoznak ki, amelyek elkészítésénél figyelembe veszik a pedagógusok és a legérdekeltettebbek, a fiatalok véleményét javaslatait. ezeknek megismeréséhez jelentős segítséget adhat a diákparlamentek tanácskozása.

/folyt. köv./

15.40 bh

KA 1620

- 31 -

bb 50. /fejlődjön tovább... folyt./ bh

az ifjúsági törvény, illetve a vele egyidőben született minisztertanácsi határozat arra kötelezi a rendező szerveket, - a művelődésügyi és munkaügyi minisztériumot, valamint a kisz központi bizottságát, - hogy a hatáskörükbe tartozó néhány kérdésben végrehajtási utasítást adjanak ki. ezeket szintén meg kívánják vitatni a diákság képviselőivel, illetve tájékoztatást adnak a már eddig megjelent utasításokról.

e két dokumentumnak megfelelően a diákparlamentek témája a diákfiatalok közéleti tevékenysége, az iskolai élet demokratizmusának továbbfejlesztése. e témákra koncentrálnak a jelenleg folyó iskolai diákparlamentek, amelyeket megyei és országos parlamentek követnek.

hatvankét egyetem, főiskola képviselőinek részvételével október 20-án kezdődik a semmelweis orvostudományi egyetemen a felsőoktatási diákparlament, ahol két és fél év tapasztalatait vonják meg. annyi máris kiderült, hogy é egyetemi és a kari tanácsok diákképviselőinek javaslatai lényegesen megegyeznek az mszmp központi bizottságának az állami oktatásra vonatkozó határozatában foglaltakkal. a középszintű oktatás országos parlamentje november 27-28-29-én lesz a láng gépgyár művelődési központjában.

hogy a közéleti gondolkodás, az önkormányzati szellem és készség kialakítása mennyire döntő fontosságú, igazolja az országos uttörő-parlament megrendezése. az alsóbb szintű tanácskozások után november 23. és 27. között székesfehérvárott rendezik meg a művelődésügyi minisztérium segítségével és támogatásával az országos diákparlamentet. kétszázötven fő hat szekcióban ülészik. a székesfehérvári diákparlament alapvető célkitűzése, hogy a demokratizmus kibontakoztatása már az alsóoktatásban elkezdődjék, s ne szorítkozzék a formai kérdésekre./mti/

bb.51 .panoráma autóbuszok győrt

vid/kz/ok hgy

1972- október 18.

öt panoráma autóbust állított forgalomba szerdán a volán 19. sz. győri vállalata. a 196 lóerős győri rába-man motorral és ugyan csak győri készítésű futóművekkel felszerelt panoráma buszok közül egy a budapest-győr között, a többi pedig győr új negyedében - ady városban közlekedik. a közeli napokban újabb öt, az év végéig pedig összesen 32, nagyrészt panoráma kivitelű autóbust kap a vállalat. szerdán egyébként 12 új volga személygépkocsit is forgalomba állítottak: győr, sopron és csorna taxi illetve bérkocsi állományát gyarapították velük./mti/

15.55/ok

- 32 -

Nr 16²⁵

bb.52. megkezdődtek a gyurkó lászló drámájának próbái a 25. színházban

t nn/gg/hi/ok hgy

1972. október 18.

szerdán a 25. színházban megkezdődtek gyurkó lászló „abusképű lovag don quijote szörnyűséges kalandjai és gyönyörűséges halála,” című drámájának próbái. az előadást berek kati rendezi. a zeneszerző sebő ferenc, a koreográfus sziget i károly. a címszerepet alakító jordan tamás mellett fellép még a produkcióban zala márk, jobba gabi és mások. a bemutatót a jövő év elejére tervezik./mti/

szerdán a 25. színházban megkezdődtek gyurkó lászló „abusképű lovag don quijote szörnyűséges kalandjai és gyönyörűséges halála,” című drámájának próbái. az előadást berek kati rendezi. a zeneszerző sebő ferenc, a koreográfus sziget i károly. a címszerepet alakító jordan tamás mellett fellép még a produkcióban zala márk, jobba gabi és mások. a bemutatót a jövő év elejére tervezik./mti/

bb.53. nem adta meg az elsőbbséget - súlyos sérülést, halált okozó közlekedési balesetek

i tf/tr/hi/ok hgy

1972. október 18.

súlyos sérüléssel kórházba került doktorcsik jános 45 éves budapesti segéd munkás, mert az v. kerületi szent istván körut és nagy ignác utca kereszteződésében tilos jelzésnél haladt át az uttesten és elütötte egy személygépkocit. hasonló eset történt a xix. kerület vörös csillag utca és sasköz utca kereszteződésében, ahol egy 6 éves kislány, bolics mária szabálytalanul akart átmenni az uttesten, s egy gépkocsi alá került: sérülése szerencsére nem életveszélyes.

nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával fejes jános 32 éves budapesti technikus újpeste, a hoffman ottó utca és váci ut kereszteződésében: összeütközött a motorkerékpáron haladó zajkó istván 30 éves budapesti kőművessel, akit súlyos sérüléssel vittek a kórházba a mentők. fejes ellen eljárást indítottak. az v. kerületi máricus 15 tér és belgrád rakpart torkolatában a kijelölt gyalogátkelőhelynél elmulasztotta a közeledően előírt elsőbbségadást a tehérgépkocsit vezető kosiba ferenc 19 éves inárcsi sofőr: elütötte kesik sándorné 32 éves budapesti lakost, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. kosiba ellen megindították az eljárást.

debrecen határában dér gábor 19 éves hentes figyelmetlenül vezette motorkerékpárját: elütötte márton mihály 32 éves debreceni lakost, aki kivilágítatlan kézikocsit tolt, s olyan súlyosan megsérült, hogy miközben kórházba szállították meghalt. eljárás indult az ügyben. ugyancsak figyelmetlenül vezette motorkerékpárját a szabolcs megyei ujfahérván bige lajos egyéni gazda: elütötte az előtte haladó papp jános 19 éves motorszerelőt, aki a kórházban meghalt. bigét életveszélyes sérüléssel vitték kórházba./mti/

16.10/ok

- 33 -

Nr 16²⁰

bb.54. meghosszabították a magyar-svájci árucserforgalmi és fizetési megállapodást

i sl/tm/ie/ok hgy

1972. október 18.

dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és dr. richard aman, svájc budapesti nagykövete a külkereskedelmi minisztériumban aláírta a magyar-svájci vegyes bizottság 20. ülésének jegyzőkönyvét. a jegyzőkönyvben további egy évre meghosszabították az 1950. június 27-én kötött magyar-svájci árucserforgalmi és fizetési megállapodást, valamint az ahhoz csatolt kontingens-listát./mti/

...

bb.55. vietnami szolidaritási gyűlés kiskőrösön

vid/fm/ok hgy

1972- október 18.

a hazafias népfront megyei és helyi szervei vietnami barátsági és szolidaritási gyűlést rendeztek szerdán kiskőrösön, farkas józsef, a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottságának titkára méltatta a vietnami nép hősi harcát, majd felszólalt hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, és huynh-yan-phan, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

...

bb.56. néprajzi kiállítás nyírbátorban

vid/fm/ok la

1972. október 18.

szerdán kiállítás nyílt a nyírbátori báthori istván muzeumban az intézmény legújabb néprajzi szerzeményeiből. ez a táj gazdag néprajzi hagyományokban. s a tárgyi emlékekből mintegy ötezer darabot őriznek a nyírbátori muzeumban. a most megnyílt tárlaton azokat a kerámiákat, háztartási eszközöket, kézimunkákat, női népviseleti ruhadarabokat mutatják be, amelyek az utóbbi időben kerültek a gyűjteménybe. a látogatók megismerkedhetnek a régi, s részben már megszűnt, vagy kihalóban lévő kézműiparok berendezéseivel, termékeivel is./mti/

...

bb.57. dózsa emlékünneptés szekszárdon

vid/fm/ok la

1972. október 18.

szekszárdon szerdán dózsa emlékünneptést rendeztek. a béri balogh ádám muzeumban. k. balogh jános megyei levéltárigazgató tartott előadást a dózsa féle felkelésről majd résztvevők megtekintették a muzeum nagytermében megnyílt dózsa györgy-emlékkiállítást./mti/

...

16.35/ok

- 34 -

NA 1710

bb.58. művészeti díjakat adtak át debrecenben

vid/fm/ok la

1972. október 18.

a hajdu-bihar megyei és a debreceni megyei városi tanács által alapított művészeti díjakat szerdán átadták debrecenben. az alkotó művészet és a művészeti nevelés terén végzett kiemelkedő munkásságáért művészeti díjat kapott tibay kriszta, a csokonai színház operaénekesse, ruszt józsef, a csokonai színház rendezője, nyakas miklósné népművész, dankovszky lorándné, népművész, hanesch lászló, a moziüzemi vállalat igazgatója és szűcs sándor biharnagybajomi népművelő.

a díjakat dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács elnöke adta át./mti/

...

bb.59. vállalati szervezési programok a kohó- és gépipari konferencia napirendjén

t sl/tr/ok ie la

1972. október 18.

nyolc vállalat munka- és üzem szervezési programjának realitásáról, végrehajtásának általánosítható tapasztalatairól tárgyalt szerdán a kgm vállalatok mintegy 700 képviselője a vasas szakszervezet székházában.

a kohó- és gépipari minisztérium néhány hónappal ezelőtt 16 vállalatot bízott meg szervezési programok kidolgozásával, hogy ezek végrehajtásának tapasztalatait 1973-tól már a többi vállalat is hasznosíthassa. a 16 vállalat közül most nyolcnak a vezetője számolt be programjáról, s a végrehajtás első eredményeiről. a konferenciát a minisztérium, a vasas szakszervezet és több tudományos egyesület közösen szervezte, s mint kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes megnyitó beszédében rámutatott, e szervek a jövőben is együttműködnek, támogatva a vállalatok munka- és üzemszervezésének fejlesztését.

a tanácskozáson a nyolc vállalat beszámolóját tíz további korrferatúmnak, majd széleskörű vita, eszmecsere követte. a referátumokhoz kapcsolódva a vállalatok képviselői beszámoltak a vállalati karbantartási munkák helyzetéről, ezek költségeinek mérsékléséről, a dolgozó hibátlanul munkarendszer térhódításáról, a nagyszorozatu gyártás feltételeinek megteremtéséről és sok egyéb, a munka hatékonyságát segítő intézkedésről, feladatról.

a vita tapasztalatait valamennyi kgm vállalat rendelkezésére bocsátják, hogy ezeket felhasználhassák 1973-75 évi szervezésfejlesztési koncepcióik kidolgozásához./mti/

...

16.45/ok

- 35 -

↓ a vezetés és irányítás rendszerének korszerűsítéséről

NA 1710

bb.60. sajtótájékoztató a vöröskereszt „tanyás” megyékben végzett tevékenységéről

vid-mné/ok fm la

1972- október 18.

a „tanyás” megyék újságírói számára rendezett szerdán békéscsábán sajtótájékoztatót a magyar vöröskereszt országos központja, békés, bács, csongrád és szolnok megye újságíróit tájékoztatták a vöröskereszt III. kongresszusa óta elért eredményekről és a IV. kongresszus előtti tennivalókról. szabó béla a magyar vöröskereszt országos elnökségének tagja elmondta, hogy az egymillió tagot számláló tömegszervezet rendezvényeit, előadásait évente mintegy 3 millió felnőtt és ifjú lakos látogatja. a „tanyás” megyék helyzete különleges feladatok elé állítja a vöröskeresztet. a szervezetnek segítenie kell az egyedül élő, idős emberek ellátását, a szétszórt tanyák lakosai egészségvédelmének megszervezését, az egészségügyi felvilágosító előadások, filmvetítések megtartását. a négy megyében egyenként a legutóbbi években 2 000 új alapszervezet jött létre, s a taglétszám több tízezerrel növekedett. az alkoholizmus elleni tevékenység széles méreteket öltött, s a térítés mentes véradás üzemekben, in tézményekben polgárjogot nyert. egyik sürgős feladat a mezőgazdasági kemizálás fejlődésével párhuzamosan a vöröskeresztes aktívák tanfolya mainak megszervezése./mti/

bb.61. dr. ajtai miklós látogatása katonai tudományos intézmény

t vt/pá/h1/ok la

1972. október 18.

dr. ajtai miklós a minisztertanács elnökhelyettese, a kormány tudománypolitikai bizottságának elnöke szerdán katonai tudományos intézményekbe látogatott. először a magyar néphadsereg hadtudományi intézetét kereste fel. a vendéget csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese fogadta, majd dr. lantódi józsef vezérőrnagy, a vezérkari főnök tudományos helyettese, a hadtudományi intézet parancsnoka tájékoztatta a magyar néphadseregben folyó tudományos munka elveiről, szervezetről, irányítási rendjéről, bázisairól és a folyamatban lévő kutatási tevékenységről.

ezt követően dr. ajtai miklós felkereste a magyar néphadsereg két legjelentősebb tudományos intézményét: a zrínyi miklós katonai akadémián tóth lajos vezérőrnagy, az akadémia parancsnoka, a haditechnikai intézetben sárdy tibor mérnök-vezérőrnagy adott tájékoztatót a kormány elnökhelyettesének. a minisztertanács elnökhelyettese a két intézménynél megismerkedett a kutatás kialakított rendjével, meglátogatott néhány tanszéket, illetve laboratóriumot, beszélgetést folytatott több kutatóval, és haditechnikai bemutatót tekintett meg./mti/

17.00/ok

- 36 -

NA 1720

bb.62. elhunyt rozsnay zoltán festőművész

fné/h1/ok la

1972. október 18.

egyetemi docens, a munkásmozgalom régi harcosa, a munkásörtség országos parancsnoksága törzsének tagja. temetéséről később intézkednek./mti/

bb.63. jelizaveta guginának

pá/ok ie la

1972. október 18.

a szovjet szakszervezetek központi ellenőrző bizottsága elnökének vezetésével küldöttség érkezett hazánkba a magyar szakszervezetek számvizsgáló bizottsága tevékenységének tanulmányozására./mti/

bb.64. a szot társadalom biztosítási főigazgatóságának

pá/ie/ok la

1972. október 18.

küldöttsége palotai károly helyettes főigazgató vezetésével brüsszelbe utazott, ahol részt vesz a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség európai regionális konferenciáján. az ülészakon a társadalombiztosítás tervezésének módszereiről folytatnak tapasztalatcserét./mti/

bb.66. hangverseny dobó istván emlékezetére

vid/fm/ok la

1972. október 18.

dobó istván halálának 400. évfordulója alkalmából diszhangversenyt rendeztek szerdán este az egri gárdonyi géza színházban. az ünnepi műsorban eger vára viadalának emlékére alkotott zeneműveket mutatt be az egri szimfonikus zenekar./mti/

17.45/ok

- 37 -

NA 1720

bb 65. az ndk írószövetsége részt vesz az európai költőtalálkó-
zón - véget ért a magyar-ndk irodalmi vegyesbizottság ülése

t ró/gg hi b la

1972. október 18.

befejeződött a magyar írók szövetsége és az ndk író -szövet-
sége által létrehozott irodalmi vegyesbizottság kétnapos ülése.
a vegyesbizottságot az ndk írószövetsége képviselőjében dr. renate
drenkow irodalomtörténész, az írószövetség titkára, magyar részről
garai gábor költő vezette. a tárgyaláson mindkét részről kiadói
szakemberek és a szerzői jogvédő hivatalok képviselői is jelen
voltak.

a magyar irodalom helyzetéről s az írószövetség munkájáról
garai gábor, az ndk írószövetség munkájáról dr. renate drenkow
adott tájékoztatást. a tárgyalás keretében a vegyesbizottság szám-
bavette mindkét részről a könyvkiadás helyzetét, felhívták a tá-
rgyalást a jövőben kiadásra javasolt művekre. áttekintették a mű-
fordítás jelenlegi helyzetét, és javaslatokat tettek a műfordítók
képzésére, a műfordítói gárda kölcsönös szélesítésére.

az ndk -küldöttség elfogadta a magyar fél meghívását, az
1973. tavaszán, budapesten rendezendő nemzetközi költőtalálkozóra
és petőfi fordítóinak idén ősszel sorra kerülő tanácskozására. a
magyar írók szövetsége elfogadta a meghívást az ndk írószövetsége
1973 novemberében megrendezendő kongresszusára. megállapodtak
abban is, hogy javasolni fogják a vegyesbizottság kétévenkénti
ülésezését, igazodva a könyvkiadás, illetve az irodalmi élet
várható eseményeinek alakulásához./mti/

bb 67. kiállítások csongrád megyében bulgáriáról

vid ká bh la

1972. október 18.

csongrád megyében folytatódott a magyar-bolgár barátsági
hét eseményei. a szegedi somogyi könyvtárban dimitrov harcoss
életéről szóló magyar nyelvű könyveket, s a bolgár irodalom
kiemelkedő egyéniségeinek prózai és lírai köteteit állították
ki. bulgáriát bemutató dokumentációs kiállítások nyíltak kis-
zomboron, bakson, csányteleken. a szegedi tömörkény gimnáziumban
a bolgár diákok életét mutatják be fényképeken. a kiállítások
dokumentációs anyagát zömmel a bolgár kulturális központ állítot-
ta össze. vezető munkatársai a legtöbb helyen filmvetítésekkel
színesített előadásokat tartottak országukról./mti/
--

- 38 -

17.52 ?x

NA 1805

bb 68. megnyílt a ,, válogatott katonai kitüntetések,, című
kiállítás

t ró gg hi bh la

1972. október 18.

háználunkban még nem volt olyan jellegű gyűjteményes kiállí-
tás, mint amilyen szerdán nyílt a hadtörténelmi múzeumban. a
,, válogatott katonai kitüntetések,, szemléltetése a szocialista
állam kitüntetettjei iránti tiszteletadás, megfelel a numizma-
tika iránti fokozódó érdeklődésnek, s aszépén rendezett, igen
gazdag anyag magasfoku esztétikai élményt is nyújt.

a tárlat az érdemrendek kialakulását követi nyomon. a lát-
nivalókhöz eligazító-magyarító szövegek kapcsolódnak, az ado-
mányozó alap-szabályzatból következtetni lehet a mindenkori
uralkodó osztály társadalmi-politikai arculatára. egyetlen pél-
dány maradt fenn az 1848-49-es szabadságharc ,, magyar katonai
érdemrendjéből,, a kiállításon látható példányt bem altábornagy
kapta erdély felszabadításáért. a xix. és xx. század külföldi
katonai kitüntetéseit 35 ország mintegy 600 kitüntetése reprezen-
tálja. látható például zalka máténak, a spanyol szabadságharc
legendáshírű ,,lukács tábornokának,, postumus kitüntetése,
amelyet 1948-ban az emigráns spanyol köztársasági kormánytól ka-
pott. helyet kaptak - több tárlóban bemutatva - a magyar nép-
köztársaság kitüntetéseit is.

a kiállítást harsányi jános alezredes, a hadtörténelmi múzeum
parancsnoka nyitotta meg./mti/
--

bb 69. a belkereskedelem fontos feladata a fogyasztási cikkek
termelési integrációjának befolyásolása - szurdi istván nyilat-
kozata a belkereskedelmi miniszterek tanácskozásáról

t kf tm ie bh la

1972. október 18.

október 12-16. között ulan -batorban tartotta 4. ülését a
kgst tagországok belkereskedelmi minisztereinek tanácskozó testü-
lete. az ülésen áttekintették a kgst-országok belkereskedelmi
együttműködésének eddigi eredményeit és 1975-ig meghatározták a kap-
csolatok továbbfejlesztésének tennivalóit. különös gondot fordít-
ott az értekezlet a kgst komplex programjának végrehajtása érde-
kében a sokoldalú belkereskedelmi együttműködés elmélyítésére,
tökéletesítésére, a forgalom területén a szocialista gazdasági
integráció kialakítására. a miniszteri testület elfogadta a munka-
csoportjainak ezzel kapcsolatos javaslatait, s meghatározta a végre-
hajtás módját.

/folyt. köv./

- 39 -

18.40 bh

NA 1800

bb 69. /a belkereskedelem... folyt./ bh

az ülészakon részt vett magyar küldöttség - szurdi istván belkereskedelmi miniszter, dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és kovács sándor, a szövetség elnökhelyettese - szerdán hazaérkezett mongóliából. a tanácskozás céljáról, eredményeiről, magyar vonatkozásairól szurdi istván belkereskedelmi miniszter a repülőtéren nyilatkozott az mti munkatársának.

- a négy éve dolgozó miniszteri testület fontos feladata - mondotta egyebek között - a szocialista országok közötti áruforgalom szorgalmazása, a belkereskedelmi választékcseré új módszereinek, formáinak kialakítása, hiszen ez lehetővé teszi, hogy nagyobb beruházás nélkül minden tagország bővíthesse áru kínálatát. természetes, hogy a belkereskedelmi választékcserére továbbfejlesztése egyik témája volt tanácskozásunknak. ugyancsak foglalkozik testületünk - így a mostani ülésünk is - a mindjobban fejlődő kereskedelem és vendéglátóipar technikai, technológiai követelményeit kielégítő gépek, berendezések kooperációs gyártásának kérdéseivel, s azzal, hogy milyen berendezésekkel növelhetjük tovább a kiszolgálás színvonalát. korábban felvettük a kapcsolatot a kgst gépipari állandó bizottságával, most pedig a tanácskozás meghatározta a gyártásszakosítási és kooperációs megállapodások munkaprogramját.

értekezletünk munkájának egyik legfontosabb részeként megtárgyaltuk, hogy a kilenc ország belkereskedelmi minisztériuma saját országában, s szoros együttműködéssel a többi szocialista országban is, hogyan kapcsolódhat be a fogyasztási cikkek termelésének integrációjába, szakosításába, s egyáltalán hogyan befolyásolhatná azt. a tanácskozó testület, a miniszterek egyetértettek azzal a magyar javaslattal, hogy egyes termelési ágazatokban, árucikkekben - például a butorgyártásban - megértek a feltételek a termelési együttműködés kialakítására. az ülésen meghatároztuk az ezzel kapcsolatos tennivalókat. javasoltuk például a kgst könnyűipari állandó bizottságának, hogy vizsgálja meg a butorgyártás integrációjának lehetőségét. döntött a tanácskozó testület arról is, hogy a kgst titkárságán létrehozott belkereskedelmi csoport közreműködésével felveszi a kapcsolatot a könnyűipari jellegű fogyasztási cikkek gyártásával foglalkozó kgst-szervekkel.

feladatul adtuk a tanácskozó testület minden munkacsoportjának, hogy vegye programjába a dolgozó nők munka- és életkörülményeinek megjavításával kapcsolatos kérdéseket, s ezekre - a magyar vezetéssel működő munkacsoport koordinációjával - a következő ülésig dolgozzon ki javaslatokat.

a tanácskozó testületünk legközelebbi ülését a jövő év októberében lengyelországban tartja - fejezte be nyilatkozatát szurdi istván./mti/

..-

- 40 -

18.43 bh

18.18.43

bb.70. bemutató az irodalmi színpadon

t nn/gg/ok hi la

1972. október 18.

szerdán tartotta az évad első bemutatóját az irodalmi színpad. simon zsuzsa rendezésében és összeállításában a „pst-budától budapestig” című zenés krónika került színre, amely a költők, írók, zeneszerzők alkotásai, a budapesti emberek élete, dokumentumai alapján fővárosunk történetének száz évét foglalja össze. az összeállítás jelmezeit meluzsin mária, a díszleteket rajkai györgy tervezte. a zenei vezető bolba lajos volt. közreműködött: balogh zsuzsa, benedek miklós, dégi istván, ráthonyi róbert, somhegyi györgy, voith ági és mások./mti/

..-

bb.71. felhívás a gépjárművezetőkhöz

i ms/ok la

1972. október 18.

a belügyminisztérium közlekedési csoportfőnökség ismételten felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy az 1959. és 1964 között kiadott sűrűgépjárművezetői igazolványt és a barna színű hivatalos gépjárművezetői igazolványt 1972. december hó 31-ig lehet gépjárművezetői engedélyre kicseréltetni.

az igazolványcsere vidéken a megyei rendőrkapitányság közlekedésrendészeti osztályán eszközölhető.

budapesten a kerületi rendőrkapitányságokon lehet beszerezni a cseréhez szükséges nyomtatványt, részletes tájékoztatással együtt.

a cseréhez az orvosilag érvényes gépjárművezetői igazolvány mellé csatolni kell egy darab 3.5 x 4.5 centiméteres fényképet és 20 forintos okmánybélyeget.

aki gépjárművezetői igazolványa jogán csak segédmotoros kerékpárt vezet és igazolványát orvosi érvényesítés hiányában nem tudja kicseréltetni vezetői engedélyre, az autóközlekedési tanintézetnél segédmotoros kerékpár vezetésére jogosító vezetői igazolványt kérhet. ehhez gépjárművezetői igazolványát be kell mutatnia.

aki nem cserélt igazolványok 1972. december hó 31-én érvényüket veszítik és azután sem gépjármű, sem segédmotoros kerékpár vezetésére nem jogosítanak./mti/

..-

19.10/ok

- 41 -

19.10.18

bb 72. időjárásjelentés

tr b la

1972. október 18.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

szeleshideg idő

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások szór-
ványos esőkkel, záporokkal, főként a magasabb helyeken havaseső,
havazás. többfelé erős, időnként viharos lökésekkel kísért
északnyugati-északi szél. szeles, hideg idő. várható legmagasabb
nappali hőmérséklet csütörtökön 5-10 fok között./mti/

--

bb 73. david ojsztrah a zeneakadémián

t ró gg hi bh la

1972. október 18.

a budapesti művészeti hetek kiemelkedő eseménye volt
david ojsztrah világhírű szovjet hegedűművész szerdai fellépése
a zeneakadémián. nagy sikerű koncertjén mint karmester is szerepelt,
a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarát vezényelte.
műsorán bach e-dur és mozart a-dur hegedűversenye, valamint mozart
c-dur /jupiter/ szimfóniája szerepelt. koncertjét csütörtökön
ismétli meg fél nyolc órai kezdettel az erkel színházban./mti/

--

bb 74. teherautó és hév karambolja

i ms tr bh la

1972. október 18.

szerdán este háromnegyed hatkor a xvi. kerületben a széchenyi
utca és a baross gábor utca kereszteződésénél az 1-es számú bel-
kereskedelmi szállítási vállalat egyik tehergépkocsija nem adta
meg az áthaladási elsőbbséget az örs-vezér téri végállomás felé
haladó hév szerelvénynek, és féktávolságon belül eléje kanya-
rodott. a hév mozdony eleje nekiütközött a tehergépkocsi jobb
oldalának. az összeütközés következtében a tehergépkocsi két utasa
könnyebben megsérült, a mentők a kerületi szakerendelőbe szállították
őket. a baleset 35 perces forgalmi akadályt okozott a gödöllői
hév közlekedésében. ez alatt az idő alatt nagytűz és cinkota
állomások között egy vágányon bonyolították le a forgalmat./mti/

--

- 42 -

14/2040

bb.75. alhunyt varga sándor

ok la

1972. október 18.

varga sándor, az mszmp központi bizottsága mellett működő párté-
pitési munkaközösség titkára október 17-én súlyos betegség követ-
keztében elhunyt.

temetése október 23-án, hétfőn 14.30 órakor lesz a farkasréti
temető ravatalozójában. elvtársai és barátai 14.00 órától róhatják
le kegyeletüket a ravatalnál. az elhunyt koporsóját a farkasréti
temető munkásmozgalmi parcellájában hantolják el.

az mszmp kb apparátus pártbizottsága

az mszmp kb politikai főiskolája

az mszmp xiv. ker. bizottsága

varga sándor 1919 augusztus 2-án, mezőturon született. ugyanott
fazekas segédként, majd a 40-es években budapesten gyári mun-
kásként dolgozott. 1946-ban lett tagja a pártnak, 1951-től a xiv.
kerületi, 1952-től aszabolcs-szatmár megyei pártbizottság első tit-
kára volt. az 1956-os ellenforradalom idején kommunista-hoz méltóan
helytállt; később a központi bizottság párt- és tömegszervezetek osz-
tályának politikai munkatársaként, majd osztályvezetőhelyettesként
tevékenykedett. 1964-től az mszmp pártfőiskola pártépitési tanszéké-
nek vezetője. 1968-tól elhunytáig az mszmp kb mellett működő pártépi-
tési munkaközösség titkára volt./mti/

bb 76. dr. gosztonyi jános tájékoztatója időszerű oktatás-
politikai kérdésekről

t tf gg hi bh la

1972. október 18.

dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes szerda
délután aktuális oktatáspolitikai kérdésekről tájékoztatta azokat
a szülőket, pedagógusokat és más nevelésügyi szakembereket, akik
márciusban résztvevői voltak az első alkalommal megrendezett buda-
pesti szülők parlamentjének. emlékeztet, hogy erre az eseményre
a hazafias népfront budapesti elnökségének és szülői bizottságá-
nak kezdeményezéséből került akkor sor: az országház kongresszusi
termében mintegy 600 szülő tanácskozott. a gyermeknevelésben oly-
annyira meghatározó tényező, az iskolázás-iskoláztatás kapcsán
mondták el véleményüket, és a szülőparlament népfront-házigazdái
az elhangzottakat ajánlásokban foglalták össze, az ajánlásokat
pedig az illetékesek elé terjesztették. a tavasszal megfogal-
mazott véleményekre, javaslatokra, kezdeményezésekre tért
most vissza dr. gosztonyi jános tájékoztatójában, amely a fővárosi
tanács dísztermében hangzott el. itt is sokszáz szülő, pedagógus
volt jelen. a hazafias népfront budapesti bizottsága részéről
megjelent dr. trautmann rezső elnök és bodonyi pálné titkár is.

/folyt. köv./

- 43 -

14/2140

előjáróban utalt dr. gosztonyi jános arra, hogy júniusban az mszmp központi bizottsága határozatot hozott az állami oktatásról, fejlesztésének feladatairól. a kormány is foglalkozott az oktatás kérdéseivel. szeptemberben a közoktatáspolitikai országos aktíván foglalkoztak a párthatározat végrehajtásának mikéntjével, a határozat egységes értelmezésével, az oktatás fejlesztésében előtünk álló feladatok sorrendi lehetőségeivel. emlékeztetett a miniszterhelyettes arra a találkozóra is, amelyen kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára az állami oktatással kapcsolatos párthatározat előkészítésében, kimunkálásában részt vettek egy csoportjával beszélgetett a végrehajtás gyakorlati módjáról. a határozat megszületéséhez a népfront-parlament is segítőleg hozzájárult a szülők véleményének tolmácsolásával, javaslataival.

a kb-határozat hosszútávú programot jelent az állami oktatás-fejlesztésében. a témák sokaságából dr. gosztonyi jános először az iskolaszervezet kérdését emelte ki. ez szoros összefüggésben van a pályaválasztással. az iskolaszervezeten a következő időszakban nem változtatunk. a jelenlegi iskolaszervezetben is rejlenek még tartalékaink. ezért inkább az oktatás tartalmi korszerűsítése a fő feladat. marad tehát nyolc osztályos általános iskola, a hároméves iparitanuló-képzés és a négyéves középiskola, az iskolák - azonos iskolatípusok - színvonala közötti különbséget kell csökkenteni.

mindegyik iskolafokozat és iskolatípus rendeltetését és képzési célját pontosan megvilágította a miniszterhelyettes. az iskolára érlelő óvodák kapcsán elmondta, hogy jelenleg az óvodáskorúaknak 58 százalékat tudjuk elhelyezni megfelelő intézményekben. így is zsúfoltság - 120-130 százalékos helykihasználás - van az óvodákban. a nyolcvanas évek elejére, közepére az érdekelt korosztálynak mintegy 80 százalékat kívánják elhelyezni óvodákban. fontos feladat ez, mert a legtöbb iskolai probléma az óvodáskorra vezethető vissza, hiszen a csöpp emberkében ekkor fejlődik ki a beszédkészség, a közösségi magatartás. aki nem jár óvodába hátrányban lesz az iskolában.

az általános iskolák színvonalát elsősorban a hátrányos körülmények között működő tanintézeteknek, a munkáslakta területek iskoláinak, a falusi körzeti iskoláknak a fejlesztésével kell egymáshoz közelíteni. jogos igény a napközi otthon-hálózat, a tanulószobák, a kollégiumi helyek számának bővítése, az egésznapos iskolák kialakítása - de mindez csak fokozatosan valósulhat meg.

/folyt. köv./

- 44 -

21.10 bh

MA 21 45

a középfokú oktatás társadalmi vitájának neuralgikus pontja volt a szakközépiskola. ehhez az iskolatípushoz korábban fűzött túlzó remények meghiusultak. annak idején az volt a várakozás, hogy a szakközépiskolában egyszerre szakmát is elsajátíthatnak és érettségizhetnek is a fiatalok. a gyakorlatban viszont az itt végzők a szakmai elhelyezkedésnél hátrányosabb helyzetbe kerültek, mint azok, akik iparitanuló intézetben sajátították el szakmájukat. szakközépiskolákra azonban továbbra is szükség lesz, de más céllal. a kb határozat leszögezi, hogy az általános jellegű, minden irányú továbbtanulás elvi lehetőségének fenntartása mellett egyik fő célja az lesz a szakközépiskolának, hogy felkészítsen a szakirányú továbbtanulásra. a másik pedig, hogy az ipari és mezőgazdasági jellegű ilyen tanintézetekben egy konkrét szakmában szakmunkás-bizonyítványt kapjanak a fiatalok, mégpedig olyan szaktudás birtokában, hogy esélyeik azonosak legyenek az elhelyezkedésnél az iparitanuló intézetekben végzőkével. más szakközépiskoláknál /kereskedelmi, pénzügyi, egészségügyi stb./ a szakirányú képzésnek közép-fokú képzéssel kell párosulnia. a szakmunkásképzésnek tehát a jövőben két csatornája lesz: a hagyományos iparitanuló-képzés és a mezőgazdasági, ipari szakközépiskola, ahol érettségiznek is a tanulók. a szakközépiskolák elsőrendűen az elmélet-igényes szakmákra nevelik az utánpótlást.

ami agimnáziumokat illeti, például 1972-ben innen került ki az egyetemekre, főiskolákra felvettek 72 százaléka. elgondolkodtató: mennyire túlzott arány ez a más középfokú tanintézetek hátrányára. mindamellett a gimnáziumot elvégzőknek, csak mintegy egyharmada tud tovább tanulni. ezért reális az az elképzelés, hogy olyan ismereteket is meg lehessen szerezni a gimnáziumban, amelyeket korábban csak az érettségi után tanfolyamokon szerezhettek meg a fiatalok /például műszaki rajz, gyors- és gépirás, esetleg gépkocsivezetés/. lenne a gimnáziumokban törzs-tananyag, ezt mindenki tanulná, s emellett a második vagy a harmadik évtől kezdődően tantárgy-csoportos képzésre orientálódhatnának a fiatalok, azok, akik továbbakarnak tanulni és pedig a választott tantárgyak terén. a másik fakultatív blokkban pedig bizonyos képességeket fejlesztő tanulmányok felé fordulhatnának azok, akik nem kívánnak egyetemre, főiskolára menni.

a tanulók túlterhelésének csökkentésében egyetértés van. ugyanilyen igény a mainál korszerűbb tananyag kidolgozása: mindegyik iskolatípusban és mindegyik tantárgyban - olyanformán, hogy ne a lexikalitásra, hanem a gondolkodásra helyezték a súlyt. az oktatásügy illetékesei azt tervezik, hogy 1973 szeptember elsejétől minden iskola-típus minden osztályában észrevehetően csökkentik a kötelező óraszámokat. bizonyos tantárgyak majdnem elhagyása vagy fakultatívá tétele is szerepel a későbbi elképzelések között. csakugy mint az, hogy több lesz a testnevelési óra vagy például bővítik az állampolgári ismeretek tanítását.

/folyt. köv./

- 45 -

MA 21 45

bb 76. /dr. gosztonyi jános... 3. folyt./ bh

távlatilag már azzal is foglalkoznak az oktatásügyi szakemberek, hogy komplex tantárgyakat formálnak, például az irodalmat az adott történelmi korról, a kortási művészettel együtt ismertessék meg a tanulókkal. természetesen ezek még csak jónéhány év múltán megvalósítható elgondolások.

az osztályzás kapcsán dr. gosztonyi jános így fogalmazott: „ az osztályzás olyan gordiuszi csomó, amit vagy ketté kell vágni, vagy ki kell oldani, „ ellene, mellette is sorakoztattak fel érveket. egyelőre kezdeti lépések történtek az osztályzás-centrikusság feloldására. 240 általános iskolában kísérleteznek azzal, hogy osztályozzanak, de ne buktassanak az első osztályban. korábban ugyanis ezeknek a hétéves gyerekeknek 11,4 százaléka kényszerült év-ismétlésre. az általános iskolákban ujonnan induló tantárgyakban, továbbá az ötödik osztályok minden tantárgyában fél-évkor a tanulók nem kapnak bizonyítványt, ez is olyan intézkedés, amelyetől az iskolai évek sokszor eltulzott izgalmának, szorongásainak csökkenése várható. napirenden van az a téma is, hogy az egyetemű főiskolai felvételeknél a középiskolából hozható pontba továbbra is beszámítsák-e az érettségi átlagát, vagy pedig csak a felvételi tárgyakból a középiskola osztályaiba szerzett évvégi eredmények jöjjenek számításba.

a munkás-paraszt gyermekek továbbtanulásának elősegítéséről nyomatékkal esik szó a kb-határozatban. e gyerekek érdekében is történik az iskolák színvonalbeli különbségeinek csökkentése /hiszen ez is egyik tényezője a kiegyenlítettebb esélyeknek/. ide tartozik a kollégiumi hálózat bővítése meg az is, hogy a jövőben a középiskolákban tanuló munkás-paraszt fiatalok is kaphatnak ösztöndíjat. általában a feltételek javításáról az egyenlő esélyek kialakításáról van szó, és külön is segíteni kell azokat a munkás-paraszt gyerekeket, akiknek tehetségük van a szellemi pályára. a tehetség fogalmát viszont nem szabad leszűkíteni a szellemi területre, mert tehetség az is, ha valakinek kiemelkedő fizikai képességei vannak, különösen ügyes valamilyen vonatkozásban, vagy jó szervezőképességgel stb. rendelkezik.

az iskola és a család kapcsolatának erősítéséről, a szülői munkaközösségek szerepéről is beszélt dr. gosztonyi jános, majd az iskolai rend és fegyelem fontosságát hangsúlyozta. előtérbe került - mondta - az iskolai demokrácia erősítése. a mainál - a tegnapiánál még inkább - szabadabb légkörű, „ levegősebb, „ iskolát akarunk, de szó sem lehet semmiféle anarchiáról, a fegyelem, a rend - mint az élet minden területén - az iskolában is alapvető követelmény.

befejezésül a művelődésügyi miniszterhelyettes a szülők és a pedagógusok, valamennyi oktatásügyi szakember további odaadó munkáját, cselekvő közreműködését, az oktatásügyi szervekkel való együttműködését kérte, hangsúlyozva, hogy a kb-határozatmegvalósítása csakis közös cselekvéssel történhet./mti/

- 46 -

21.30 bh

A 21.05

— V E G E —

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 19.

bb 1. október 31-re megvalósul a belvárosi gázprogram - a gázművek felkészült a téli ellátásra

1 don hi bh hgy

1972. október 19.

befejezéshez közeledik a belvárosi gázprogram megvalósítása. a több éve tartó nagyszabású munkával a gázművek a tervek szerint október 31-re végez. ezzel kapcsolatban dr. vida miklós műszaki igazgató elmondta, hogy az v. kerületi lakóházak földgázellátásában való kapcsolása nem kis feladat elé állította a szakmunkásokat. a belvárosi készülék-park elavultsága, a sokféle típusu felszerelés miatt szinte mindegyik készülék egyedi átalakítást igényelt. nehezítette a munkát az is, hogy régi, öreg vezetékeket kellett földgázszállításra alkalmassá tenni. sokszor a csövek nyomvonal-vezetése sem felelt meg az előírásoknak, itt új vezeték-rendszereket kellett kiépíteni. tulajdonképpen - mint va műszaki igazgató mondta - a gázberendezések és a vezetékek rendkívüli munkaigényességével magyarázható, hogy a belvárosi gázprogram a tervezettnél később valósul meg.

/folyt. köv./

- 1 -